Fondator:
Mitropolitul ANDREI ŞAGUNA
1853

Telegraful Român

FOAIE EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

Anul 153
SIBIU
15 decembrie 2005
Nr. 47—48

O, CE VESTE MINUNATĂ!

Întrupare şi înnoire

„Întru aceasta s-a arătat iubirea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a trimis în lume, ca prin El viaţă să avem" (1 Ioan 4, 10).

Sărbătorim cu toţii Naşterea după trup a Fiului Unul Născut al lui Dumnezeu, care a venit din nou, ca în fiecare an în casele, în bisericile şi sufletele noastre, revărsând pretutindeni lumina, pacea şi binecuvântarea ei dumnezeiască. Minune mare s-a săvârşit în această noapte de taină în peştera de lângă Betleemul Iudeii: Fecioara preacurată ţine în braţe şi culcă în ieslea umilă un Prunc dumnezeiesc — pe Fiul cel veşnic al Tatălui, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut mai înainte de veci, lumină din lumină, aşteptarea patriarhilor şi a proorocilor şi nădejdea de izbăvire din suspinul păcatelor a întregului neam omenesc. Magii de la Răsărit cu steaua călătoresc şi se închină Pruncului dumnezeiesc împreună cu smeriţii păstori. Lor li se alătură îngerii din ceruri care aduc de sus solia cerească: *„Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire"* (Luca 2, 14).

Iată cum tâlcuieşte Sfânta Biserică, prin imnul liturgic, tainicul acestui eveniment, deopotrivă *umil* şi *preamărit*, plin de toată slava smereniei, numit de *Sfântul Isaac Sirul: „haina lui Dumnezeu"*, pogorârea lui Dumnezeu la om ca taina inepuizabilă a Iubirii Sfintei Treimi: *„Sfintele cuvinte ale proorocilor s-au împlinit lângă Betleem într-o peşteră. Toată făptura sărăcită s-a îmbogăţit; să ne bucurăm şi să ne veselim. Domnul şi stăpânul tuturor vine să locuiască cu robii Săi, şi-i izbăveşte din legăturile vrăjmaşului pe cei legaţi. În haine sărace şi în iesle se arată acum Prunc tânăr Dumnezeu cel mai înainte de veci!"* (Icosul înainte-prăznuirii Naşterii).

Sfinţii Părinţi ai Bisericii noastre, în cuvinte inspirate, adâncesc taina Naşterii Domnului. Sfântul *Ioan Damaschinul* mărturiseşte: *„Cu bunăvoirea lui Dumnezeu Tatăl, Fiul Unul Născut al lui Dumnezeu (...) Se pogoară plecând cerurile, adică smerind fără să smerească înălţimea Lui cea neumilită, Se pogoară spre robii Lui cu coborâre inexprimabilă şi necuprinsă cu mintea. Şi fiind Dumnezeu desăvârşit Se face om desăvârşit, şi săvârşeşte astfel cea mai mare noutate dintre toate noutăţile, singurul lucru nou sub soare, prin care se arată puterea, bunătatea, dreptatea şi înţelepciunea infinite ale lui Dumnezeu. Căci ce poate fi mai mare decât ca Dumnezeu să se facă om?"* (*Dogmatica*, cartea II, 1). Iar sfântul *Grigorie Teologul* spune despre praznicul de azi: *„Înnoiescu-se firile astăzi şi Dumnezeu om se face"* (Cuvântarea 39, 13). După Sfântul *Maxim Mărturisitorul*, această profundă taină a înnoirii firilor, aflată în însăşi inima creştinismului, este *taina iubirii*. Iubirea e cea care, pe de-o parte, îl face pe Dumnezeu să iasă din Sine Însuşi în întâmpinarea omului, Îl face pe Dumnezeu om din iubire de oameni, ca pe om să-l arate dumnezeu. Pe de altă parte, tot iubirea e cea care îl face pe om să iasă din sine însuşi, în căutarea lui Dumnezeu, şi-l face astfel pe acest om sărman dumnezeu din iubire, pentru ca Dumnezeu să ia în el chip de om. *„Căci Cuvântul lui Dumnezeu şi Dumnezeu vrea să se lucreze în toţi şi în toate taina întrupării Sale"* (Ambigua, PSB 80, p. 260 şi 87). Iubirea e cea care Îl coboară pe Dumnezeu pe pământ şi-l face om, şi tot iubirea e cea care-l urcă pe om la cer şi-l

(Continuare în pag. a 3-a)

† LAURENŢIU
Arhiepiscop al Sibiului
şi Mitropolit al Ardealului

„COBORÂT-O COBORÂT..."

Bunul Dumnezeu ne-a învrednicit să ajungem iarăşi, după ce am străbătut calea sfântului post, la Sărbătoarea cea mare, cea sfântă şi cea frumoasă a Naşterii Domnului. De aproape 2000 de ani, la sfârşit de lună decembrie suntem îndemnaţi să călătorim cu gândul spre Betleemul Iudeii din Ţara Sfântă. Să poposim lângă ieslea sfântă în care s-a născut Mântuitorul lumii. Să ne închinăm cu păstorii şi cu magii de la Răsărituri şi să-i aducem darurile noastre sfinte, aurul credinţei, smirna faptelor celor bune şi tămâia rugăciunii celei curate.

Cu ochii sufletului întorcându-ne în „vremea aceea", *îl vedem pe Cel necuprins stând în ieslea dobitoacelor alături de Maica Sfântă, lăudat de ceata îngerilor din cer şi colindat de glasul păstorilor şi al magilor.*

Vedem cum slovele cele vechi ale proorocilor din timpurile îndepărtate se împlinesc desăvârşit în persoana pruncului Iisus, iar graiurile evangheliştilor vestesc până la marginile pământului minunea Întrupării Cuvântului din Prea Curata Fecioară Maria.

Îi auzim aievea pe sfinţii părinţi ai Bisericii Creştine, înălţând cântări de slavă Fiului lui Dumnezeu devenit Fiu al Omului şi Fiu al Fecioarei.

Cu toţii cei de astăzi ne hrănim sufletul cu dulceaţa acestui dumnezeiesc praznic luminos ascultând colindătorii, cântând la fereastra sufletelor noastre:

„Astăzi s-a născut Hristos
Mesia chip luminos.
Lăudaţi şi cântaţi
Şi vă bucuraţi".

Ascultându-i, simţim „bucuria mare" *care se revarsă peste întreg pământul căci în peştera din Betleem* „răsărit-a lumii Lumina cunoştinţei", *şi* „soarele dreptăţii" *străluceşte pretutindenea, iar în ieslea cea săracă s-a sălăşluit nimeni altul decât* „Domnul păcii" *şi* „Părinte al veacului ce va să fie" *(Isaia 9, 15). Pe fânul uscat stă culcat Hristos Domnul*

(Continuare în pag. a 4-a)

† Dr. VISARION RĂŞINĂREANU
Episcop-vicar
Sibiu

„Din an în an..."

... răsună în casele creştinilor milenarele colinde, care nu obosesc să ne repete că s-a născut Hristos, încercând să ne trezească din letargia cotidiană la bucuria sfântă a îngerilor care le-au cântat pentru prima dată la Betleem. Şi nici n-ar putea să nu fie aşa, de vreme ce „nu există nici un viitor fără moştenire şi fără posibilitatea de repetare" (cf. Jaques Derrida, *Credinţă şi Cunoaştere. Veacul şi Iertarea*, Ed. Paralela 45, Bucureşti, 2004, p. 66), ceea ce înseamnă că odată cu amintirea Naşterii Domnului, colindele mai realizează ceva, chiar dacă în total dezacord cu postulatele fizicii clasice dar, totuşi, perfect valabil şi verificabil: ne aduc aminte despre viitorul nostru, care va fi întemeiat pe aceeaşi „moştenire" pe care ni se constituie acum prezentul. Căci

(Continuare în pag. a 4-a)

Pr. VASILE GAFTON

La centenarul Muzeului ASTRA

Puţine prilejuri de a aniversa instituţii centenare importante are neamul nostru românesc ortodox din Ardeal! Altfel, ar fi însemnat ca el să-şi fi putut permite înfăptuiri semnificative încă dinainte de sfârşitul secolului al XIX-lea. Şi este bine ştiut că destinul nu i-a fost favorabil. A fost acela al unui popor obligat să vieţuiască în nevoi — în comparaţie cu conlocuitori europeni, chiar transilvani —, să-şi drămuiască forţele pentru asigurarea unor realităţi strict necesare existenţei sale civilizate, europene. Mă gândesc acum la *bisericile* de care nu se putea lipsi, şi pe care — fie şi modeste — le-a avut, la *şcolile* şi *cărţile* — puţine, dar suficiente pentru a nu lăsa *„în întuneric un neam creştin"* —, şi, nu în ultimul rând, la o *civilizaţie tradiţională* care cultiva, de veacuri, cele mai importante valori.

Plasarea la mijlocul secolului al XIX-lea a începuturilor înfăptuirilor constructive majore se datorează unui fapt obiectiv: ele s-au putut realiza doar printr-un efort colectiv, într-un regim de bunăstare superioară celei din trecut. Iar naţia nu şi-ar fi putut permite un astfel de efort înainte de trecerea unui timp suficient de îndelungat (o jumătate de secol!?) de la anularea, fie şi parţială, a unor constrângeri cu adevărat feudale, economice, dar şi social-naţionale, înainte, măcar, de desfiinţarea iobăgiei, când s-a putut întrezări o acumulare de fonduri disponibile pentru susţinerea edificiilor naţionale.

Adevărata deschidere spre manifestări superioare ale personalităţii noastre constructive, edificatoare, s-a putut dezvolta, iată, doar în postpaşoptism şi, sigur, nu întâmplător, în *epoca şaguniană*. A asocia numele Marelui Andrei unor edificii şi instituţii inaugurate în urmă cu doar 100 de ani, când ştim că el *„a fost dat pământului"* cu aproape trei decenii înainte, poate părea o forţare a discursului ştiinţific şi transformarea lui într-unul conjunctural. Bine-nţeles că lucrurile nu stau aşa. Andrei Şaguna a fost indisolubil legat de cele două înfăptuiri majore ale începutului de secol XX: prima (calendaristic), a întregului

(Continuare în pag. a 2-a)

ANA GRAMA

Cu sfinţii odihneşte...

Pomeneşte, Doamne, pe cei ce întru nădejdea învierii şi a vieţii celei ce va să fie au adormit, părinţi şi fraţi ai noştri, eroi-martiri din decembrie 1989 şi pe toţi cei care întru creştinătate şi credinţă s-au săvârşit, şi le iartă lor toate greşelile pe care cu cuvântul, sau cu lucrul, sau cu gândul le-au săvârşit şi-i aşază pe ei în locuri luminoase, în locuri cu verdeaţă, în locuri de odihnă, de unde a fugit toată durerea, întristarea şi suspinarea, unde cercetarea feţei Tale veseleşte pe toţi cei din veac Sfinţii Tăi. Dăruieşte-le lor şi nouă împărăţia Ta şi împărtăşirea bunătăţilor Tale cele negrăite şi veşnice şi desfătarea vieţii Tale celei nesfârşite şi fericite.

Că Tu eşti viaţa şi învierea şi odihna robilor Tăi adormiţi, Hristoase, Dumnezeul nostru, şi Ţie mărire înălţăm cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt. Amin.

La centenarul Muzeului ASTRA

(Urmare din pag. 1)

neam românesc — *Muzeul Asociațiunii* —, a doua, a românimii ortodoxe ardelene — *Catedrala Mitropolitană Ortodoxă*. Pentru că el a fost inițiatorul și primul președinte, în două legislaturi, al *Asociațiunii* și, de asemenea, inițiatorul proiectului și al fondului special destinat Catedralei.

Ambele edificii au fost amplasate în Sibiu în temeiul unei gândiri bine susținută de argumente serioase și faptul acesta dovedește că orașul era deja consacrat ca un incontestabil centru spiritual românesc. Încă din anul 1897, la Mediaș se expunea proiectul viitorului muzeu, implicit al edificiului, dorit ca o „Casa Națională", în care, alături de muzeu, a funcționat și biblioteca, birouri, sala de festivități, etc. Atunci s-a avansat și o explicație pentru alegerea Sibiului ca loc al construirii noului edificiu. Răspunzându-se întrebărilor *„Unde să se înființeze Casa Națională?"* și *„De ce la Sibiu?"*, se susținea că Sibiul — nefiind un spațiu ideal — este cel mai potrivit: *„Nu avem alt oraș în țara întreagă, care ar întruni necontenit atâta românime din atâtea ținuturi diferite"*. Se mai sublinia apoi și unul din motivele pentru care se strângea aici atâta „românime": *ființarea Mitropoliei Ortodoxe*. Faptul că aceste păreri erau susținute de ortodocși nu necesită explicații. Mai interesant este că liderii de decizie ai *Asociațiunii* erau atunci, majoritari, greco-catolici și, cu toate că și-ar fi dorit sediul *Asociațiunii* „în Mica Romă", ei nu au putut ignora avantajele cultural-naționale majore pe care le oferea Sibiul, *locus* de referință pentru români. Mai mult, este evident că rolul acesta era conștientizat ca *necesar și eficient* pentru culturalizarea neamului și susținerea sentimentelor patriotice, a atmosferei de generozitate, și chiar de sacrificiu „în favorul neamului" de care era din ce în ce mai multă nevoie.

Asocierea Episcopului Andrei Șaguna cu primele demersuri românești destinate prezervării și valorificării superioare a patrimoniului neamului românesc — în consonanță cu noile orientări europene în acest sens — se face întâi prin participarea sa mobilizatoare la organizarea *celei dintâi expoziții astriste*, din Brașov (1862), prilejuite de a doua *Adunare generală* a *Asociațiunii*. A redactat atunci un apel — o Circulară — pentru a convinge preoțimea și poporenii să devină *expozanți* conștienți de rolul actului cultural inedit care se pregătea. Pentru *a doua expoziție* a *Asociațiunii*, Sibiu — 1881, mobilizarea participanților la manifestările expoziționale s-a făcut prin apelul: *„La Sibiiu în ziua de Sf. Mărie 15—16 aug. 1861"*! și *„Înainte cu Dumnezeu!"* Un pavilion special pentru acest eveniment fusese construit în mare grabă, dar cu un zel nebănuit, în curtea *„Reședinței de vară arhiepiscopească"*, și ea *șaguniană*, iar *„Tipografia arhidiecesană* (tot *șaguniană* nn) *din Sibiiu"*, va purta în antetul său multă vreme „stema" *Asociațiunii* și însemnul medaliei premiaților de atunci. Premiată va fi *Tipografia și librăria Archidiecezană*, ca și cea diecezană din Caransebeș, și la marea expoziție inaugurală a Muzeului *Asociațiunii* din anul 1905.

La primele experiențe expomuzeografice astriste, menționate mai sus, prezența Bisericii, cu deosebire a slujitorilor ei, a fost mai mult decât remarcabilă. Dar, adevărata măsură a implicării Bisericii în acțiunile de salvare și punere în valoare a bunurilor patrimoniului cultural al neamului s-a dat cu prilejul *inaugurării Muzeului Asociațiunii*, acum 100 de ani, în *19 august 1905*, ca de obicei, în jurul sărbătorii *Sântei Marii*. Inaugurarea s-a făcut printr-o expoziție deosebită, pe măsura obiectivului ca ea să se constituie în suport și model al viitoarei instituții profesioniste — muzeul. Bine-nțeles, cea mai impresionantă participare a Bisericii ortodoxe la expoziție a fost cea reprezentată de slujitorii ei, din ranguri superioare sau simpli preoți, ori credincioși, dar și prin piesele expuse.

Cu un prilej anterior (în *Muzeul ASTRA. Istorie și destin*. Sibiu, 1995, p. 26, 42, 79 sqq; *Îndrumătorul Bisericesc*, anul 149, Sibiu, 2001, p. 64—70) am tratat câteva chestiuni legate de prezența bisericii în acest context cultural transilvan și am invocat chiar documente inedite din fondurile *Arhivei consistoriale* din Sibiu. Ne permitem acum, în spațiul restrâns pe care-l avem la dispoziție, să evocăm contribuția Bisericii Ortodoxe Române transilvane la succesul acțiunilor inaugurale din anul 1905, prin prezentarea concepției de structurare a exponatelor specifice și a tipurilor de bunuri care urmau să ilustreze starea bisericii și a valorilor sale. Cu un alt prilej, ne propunem să evidențiem exponatele care au figurat cu certitudine în expoziția din 1905 și în cea din București, 1906.

Proiectul tematic al expoziției, vernisată în Palatul astrist, inaugurat și el atunci, era comun pentru ambele confesiuni românești transilvane și se datora lui Elie Miron Cristea. El detalia necesitățile de reprezentare ale acestor instituții fundamentale românești în *„Despărțământul G. Bisericile române"*, într-o viziune științifică de o excepțională modernitate, corespunzătoare practicilor din muzeografia europeană, dar și posibilităților românești, realităților care *trebuiau* și *puteau* fi expuse. Este aici o probă a inteligenței și suprafeței culturale a intelectualității noastre din acei ani. Dar și a patriotismului și dăruirii pentru un scop nobil, deoarece, totul era subordonat dorinței/obligației de a folosi exponatele — chiar și pe cele doar potențiale — sub imperiul nevoii de a arăta vizitatorilor TOT ce este necesar a fi cunoscut, ORICE putea sluji adevărul despre viața lor spiritual-religioasă specifică. Oricum, călătoriile în străinătate ale lui Elie Miron Cristea, pentru informarea și documentarea sa *„în favorul edificării Catedralei noastre"* i-au folosit și pentru a se specializa în domeniul muzeografic. Viitoare muzee local/zonale, care s-ar putea întruchipa și în zilele noastre, pot avea și astăzi aici un bun punct de plecare.

Despărțământul avea șase secțiuni, din care spicuim mai jos.

Secț. XXI — *„Teritoriul și credincioșii* (...) 1. *Teritoriul preste care se întinde fiecare dintre bisericile române, se va presenta pe o hartă geografică, care va arăta arondarea eparhiilor și protopopiatelor, precum și (event. prin steguleț) comunele în cari se află parohii sau filii și școale confesionale./ 2. Conspecte sumare sau grafice vor arăta starea credincioșilor (...)* Secț. XXII. *Averea bisericilor. (...) Valoarea zidirilor bisericești (eparhiale și parohiale) și destinațiunea lor, proprietatea de pământ (după preț și întindere) și veniturile acestor realități (...) fondurile și fundațiile bisericești, întreprinderile, mobilierul, rechizitele și ornatele bisericești; c) datoriile bisericilor; (...) a) zidiri școlare (pentru instrucțiune, locuința învățătorilor sau alte scopuri), proprietatea de pământ cu destinațiune școlară (...).*

Secț. XXIII. *Bisericile și mănăstirile. 1. Bisericile, mănăstirile și rezidențele arhierești mai însemnate și frumoase sau de interes istoric (în miniatură sau fotografie). 2. Mormintele și criptele arhiereilor; 3. Obiecte sacre de însemnătate artistică sau istorică (chivote, icoane, cruci, evangelii, epitafe, anatolii, cădelnițe, vase, haine, odoare, etc.);/ 4. cărți rituale, vechi și nouă, manuscripte vechi./ 5. Pictura și sculptura bisericească (icoane, sculpturi, iconostase etc.) cari se vor prezenta eventual în despărțământul artelor (Secț. XXIX și XXX).*

Secț. XXIV. *Școalele confesionale. 1. Seminariile./ 2. Școalele secundare./ 3. Școalele poporale și anume zidirile mai frumoase și întocmirea lor, mijloacele de învățământ./ 4 Monografiile școlare./ 5. Portretele dascălilor distinși și lucrările lor.*

Secț. XXV. *Istoria bisericilor. 1. Legi și regulamente bisericești (originale și tipărite)./ 2. Congrese și sinoade (actele lor, tablourile membrilor lor). 3. Archiereii (portrete, biografiile și lucrările lor, obiecte remase dela dânșii./ 4. Alți bărbați distinși pe teren bisericesc (portrete, biografii, obiecte).*

Secț. XXVII. *Literatura bisericească. 1. Scrieri de interes bisericesc sau școlar confesional (în manuscript și tipar)/. 2. Organele publicistice ale bisericilor (colecțiuni, redactorii mai de frunte, procese etc.)./ 3. Tipografiile bisericești (casele și întocmirile lor, edițiunile lor mai de valoare, etc) (...)".*

Din lista cu *„Consemnarea diplomelor de recunoștință pentru expozanții"* acestui despărțământ, reamintim și noi aici, ca un nou omagiu, de data aceasta postum, pe câțiva dintre cei premiați: *Bisericile* din: Alba Iulia, Borgo-Suseni, Bungard, Poiana, Porcești, Rășinari, Râșnov, Roșia, Sălișteș, Săcărâmb, Sebeș, Sibiiu-cetate, Tilișca, Topârcea, Topliță.

Preoți: Bercan Ioan — Mercheașa; Ghibu Onisifor — Sălișteș; Manta Ioan — Gura Râului; Pop Ioan, protopop, Hunedoara; Dr. Il. Pușcariu, Sibiiu; Sfetea Vasile, paroh, Brașov; Teculescu I., protopop, A. Iulia.

Alții: Babic, C.M., sculptor, București; Cărpinișan N., Răhău; Cârțan George, Cârțișoara; Direcția școalei comerciale, Brașov; Ghidiu Andrei, Caransebeș; Lacea Dr. Const., prof., Brașov; Mețianu Dr. Ioan, Zărnești; Popescu Cornel, Deva.

Nu putem încheia fără a atrage atenția că piesele din perimetrul spiritual-religios au fost mult mai numeroase. La fel s-a întâmplat și cu prezența expozanților, oameni și instituții — superioare sau sătești — remarcabili în alte Secțiuni. Imagini ale bisericilor, cruci, cărți, picturile lui Picu Pătruț, uși sculptate de biserici și multe altele au figurat la sectorul „Literatură și știință", „Istorie culturală", „Viața comunală", dar mai ales în *secțiunile etnografice*. „Numerozitatea" expozanților și a exponatelor în aceste secțiuni a și dat caracterul predominant etnografic al expoziției inaugurale a Muzeului *Asociațiunii*. Ea s-a și numit, de altfel, în tematica din care am citat mai sus *„Expoziațiunea etnografieă, istorică și culturală"*. Nici nu se putea altfel, pentru că după o existență milenară (aproape) exclusiv rurală, românii se puteau prezenta în fața „lumii" — predominant — cu realizări din acest spațiu, ceea ce a și asigurat autenticitate, inclusiv valoare, acestui act cultural neuitat, astăzi centenar, *inaugurarea Muzeului ASTRA*.

Eveniment academie

Miercuri, 9 noiembrie a.c., la Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna" din Sibiu a avut loc susținerea tezei de doctorat în teologie a *P.S. Visarion Rășinăreanu*, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului.

Comisia a fost alcătuită din P.C. Pr. prof. Dr. Dorin Oancea — decanul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna", Sibiu — președinte; Arhid. prof. Dr. Ioan I. Ică, jr. — îndrumător; P.C. Pr. prof. Dr. Valer Bel — Cluj; P.C. Pr. prof. Dr. Cristinel Teșu — Iași; P.C. Pr. prof. Dr. Aurel Pavel — Sibiu.

Intitulată *„Învățătura mariologică a Sf. Nicolae Cabasila în spiritualitatea ortodoxă a secolului al XIV-lea"*, teza de doctorat tratează învățătura despre Sf. Fecioară Maria în gândirea umanistului bizantin Nicolae Cabasila. Așa cum mărturisea autorul, a fost aleasă această temă deoarece în cercetarea teologică românească, persoana și opera de excepție a Sf. Nicolae Cabasila, au fost prea puțin explorate. De asemenea, cele trei omilii mariale, închinate Sf. Fecioare Maria au fost prea puțin analizate, atât în teologia Răsăriteană, cât și în cea Apuseană, de cele mai multe ori făcând obiectul unor ipoteze părtinitoare precum în cazul studiilor întreprinse de teologii catolici.

Lucrarea este structurată în trei părți importante:

1. personalitatea și opera Sf. Nicolae Cabasila,

2. învățătura despre Maica Domnului în opera Sf. Nicolae Cabasila,

3. importanța mariologiei omiliilor Sf. Nicolae Cabasila în contextul interconfesional actual.

În cele 310 pagini ale tezei sunt dezvoltate pe larg punctele de vedere ortodoxe cu privire la învățătura Bisericii referitoare la Sf. Fecioară Maria, calitatea ei de Născătoare de Dumnezeu, de pururea Fecioară și de preacinstire a ei. Sunt analizate de asemenea punctele de convergență ale doctrinei ortodoxe mariale cu cele romano-catolice și protestante precum și importanța omiliilor Sf. Nicolae Cabasila în dialogul teologic dintre Biserica Ortodoxă și celelalte Biserici creștine.

Tema centrală a doctrinei mariale a Sf. Nicolae Cabasila este că Sf. Fecioară Maria este *„o roadă a zidirilor"* adică un centru polarizator al întregii existențe spre care se îndreaptă și spre care converge totul.

Prin viața ei de curăție și de sfințenie, prin ascultarea și smerenia ei, Fecioara Maria devine comoară de sfințenie a oamenilor *„mai sfântă decât sfinții"*, care-L atrage spre oameni pe Creator și determină astfel întruparea Cuvântului celui veșnic în persoana Mântuitorului Hristos.

Sf. Nicolae Cabasila arată că în persoana Mariei a fost realizat pentru prima dată adevăratului destin al omului, care este îndumnezeirea. Ea reprezintă perfect micro și macrocosmosul unit prin lucrarea Sf. Duh la Întruparea Domnului. Deși s-au făcut încercări de denaturare a doctrinei mariale a Sf. Nicolae Cabasila de către unii teologi romano-catolici (M. Jugie, E. Toniolo, I. Spiteris, L. Salaville), totuși — arată autorul, aceasta este întru totul ortodoxă și pe linia dintotdeauna a sfinților părinți ai Bisericii, fiind centrată pe hristocentrismul patristic. Mariologia Sf. Nicolae Cabasila pune în evidență demnitatea omului nou teocentric și hristocentric și este în deplină concordanță cu învățătura privind viața cea nouă în Hristos, teoretizată tot de acest mare *„sfânt umanist"* al secolului al XIV-lea bizantin, trecut în anul 1982 în rândul sfinților Bisericii lui Hristos. Beneficiind de 89 de izvoare și 115 articole și lucrări bibliografice, lucrarea *P.S. Sale Visarion Rășinăreanu* se constituie — după cum declara Arhid. prof. Dr. Ioan Ică junior, într-o veritabilă contribuție a teologiei ortodoxe românești la studiul operei Sf. Nicolae Cabasila, operă cercetată în limba română de către regretații teologi Ene Branișteș și Teodor Bodogae. De fapt este prima lucrare în românește care se ocupă exclusiv de învățătura mariologică a Sf. Nicolae Cabasila.

După susținerea tezei, după citirea referatelor și a discuțiilor din rândul auditoriului și după deliberare, Comisia a acordat *P.S. Sale*, titlul de *doctor în teologie cu calificativul „magna cum laude"*.

În capela mitropolitană în prezența Comisiei și a asistenței *P.S. Sa* a depus apoi jurământul de credință, rostind și un scurt și emoționant cuvânt de mulțumire.

A fost o zi de bucurie pentru Facultatea de Teologie din Sibiu ca și pentru Arhiepiscopia Sibiului, urmându-se astfel șirul ierarhilor cărturari sibieni iubitori de cultură și de valorile spirituale ale credinței ortodoxe.

MĂDĂLIN DUCA
Student teolog

LA BETLEEM ASTĂ DATĂ SE NAȘTE HRISTOS DIN FECIOARA MARIA

Înnoirea neamului omenesc mai înainte a vestit-o proorocul Avacum, învrednicindu-se în mod negrăit a-i vedea închipuirea, că prunc tânăr a ieșit Cuvântul din Fecioara, spre înnoirea popoarelor (Irmos la Catavasiile Nașterii Domnului). Evanghelistul T. V., Isaia (7, 14), a proorocit zicând: „Iată, Fecioara va zămisli și va naște fiu și-i va pune numele Emanuil, care se tălmăcește „cu noi este Dumnezeu" (Matei 1, 23). Același prooroc Isaia ne spune textual, că „Dumnezeu este cu noi, înțelegeți neamuri și vă plecați" (Isaia 8, 9). Prin însuși numele său, Emanuil, Dumnezeu este cu noi, prin Hristos, unul născut Fiul lui Dumnezeu.

„Și tu, Betleeme, pământul Iudeii, nu ești deloc cel mai mic dintre căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși povățuitorul, care va paște pe poporul meu Israil" (Miheia 5, 1 și Mat. 2, 6). Într-adevăr, Iisus s-a născut în peștera din Vitfleimul Iudeii, după cum a proorocit profetul Miheia.

În vedenia sa, proorocul Daniil l-a văzut pe Gavriil, care i-a vestit lui despre Mesia, „Sfântul Sfinților", care avea să vină și despre dărâmarea templului și a cetății Ierusalimului, peste care avea să dea prăpădul și se va așeza uriciunea pustiirii" (Daniil 9, 24—27).

„Iar dacă a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul său, născut din femeie, născut sub lege, ca pe cei de sub lege să-i răscumpere și să dobândim înfierea" (Galateni 4, 4—5).

În Evanghelia de la Luca sunt prezentate stările de lucruri de la venirea pe pământ a Fiului lui Dumnezeu. Când a fost vremea venirii pe pământ a Fiului lui Dumnezeu, ieșit-a poruncă de la Cezarul August, ca toată lumea să se înscrie. Toți mergeau să se înscrie, fiecare în cetatea sa de obârșie. Deci s-a suit Iosif din Nazaretul Galileii, în Iudeia, la Betleem, orașul lui David, pentru că împreună cu Maria, logodnica sa, care era grea, erau din casa și din neamul lui David. Pe când ei erau în Betleem, s-au împlinit zilele ca Maria să nască. A născut pe Fiul ei cel întâi născut, l-a înfășat și l-a culcat în iesle, căci nu era loc pentru ei în casa de popas.

În partea locului, păstorii țineau strajă noaptea lângă turmele lor. Și iată, că îngerul Domnului a stătut lângă ei și mărirea Domnului i-a învăluit în lumină, iar ei s-au înfricoșat cu frică mare. Îngerul le-a zis lor: „Nu vă temeți, căci iată vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul. Astăzi, în orașul lui David vi s-a născut vouă un Mântuitor, care este Hristos Domnul. Veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle". Deodată, împreună cu îngerul, s-a făcut mulțime cerească, lăudând pe Dumnezeu și zicând: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace și între oameni bună învoire".

După ce îngerii s-au depărtat, păstorii s-au dus la Betleem și au aflat pe Maria, pe Iosif și pe prunc culcat în iesle. După ce l-au văzut, au destăinuit cuvântul grăit lor despre acest copil. Toți câți auzeau, se mirau, de întâmplarea pe care li-o spuneau păstorii. Toate aceste lucruri, Maria le cumpănea în inima ei. Păstorii s-au întors apoi la turmele lor, preamărind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte auziseră și văzuseră, precum li se vestise (Luca 2, 1—20).

Un eveniment de așa de mare importanță, nu putea să se desfășoare în ascuns. Magii de la Răsărit, care reprezentau pătura cea mai înaltă, au văzut pe cer steaua a cărei apariție vestea evenimentul venirii pe pământ a lui Mesia. S-au pregătit și au pornit din țara lor înspre Apus. Ajungând în Iudeia, au apelat la Irod, căpetenia iudeilor și l-au întrebat de locul unde s-a născut Mesia. Chemând pe cărturari, au aflat că în Betleem trebuia să se nască, după cum au spus proorocii și precum este scris. Irod le-a cerut să se ducă și să-l caute și găsindu-l, să vină și să-l vestească, spre a se duce apoi și el să i se închine.

Gata fiind de drum, mare le-a fost bucuria, văzând steaua, pe care n-o mai zăriseră, dinaintea plecării lor spre Iudeia și mai cu osebire spre Ierusalim. Steaua a stătut apoi deasupra locului unde era pruncul împreună cu mama lui. În fața lui, i s-au închinat și desfăcându-și lucrurile lor, i-au oferit daruri prețioase: aur, tămâie și smirnă. După cum au fost lămuriți în vis, de acolo, nu s-au mai întors la Irod, care avea gânduri ascunse, voia să-l prindă pe Iisus și să-l omoare. Pe altă cale s-au întors în țara lor (Matei 2, 1—12).

Praznicul Nașterii Domnului este prilej de reflecție la legătura noastră cu Dumnezeu și la frumusețea chipului nostru cel dintâi. Prin Pruncul Sfânt, cerul coboară pe pământ. Întreaga creație este pătrunsă de o cerească semnificație. Păstorii împreună cu îngerii îl măresc pe Dumnezeu, care aduce pe pământ pacea și instaurează între oameni bună învoire.

Hristos s-a născut în Betleemul Iudeii, spre a duce lumina cerească până la marginile pământului și să alunge întunericul neștiinței și al fricii. Cu evlavie, credincioșii îi oferă lui Iisus sufetul, spre a se sălășlui într-însul. Are loc un schimb de daruri; Dumnezeu îi oferă omenirii cerul, iar pământul, prin aleșii săi, îi oferă Betleemul inimii lor.

Cerul și pământul cântă împreună, la cea veste minunată, care la Betleem ni se arată. Astăzi Cuvântul cel fără de început, din Fecioară s-a născut, cum au spus proorocii. Pe cel necuprins de fire, peștera din Betleem l-a cuprins. În peștera modestă necuvântătoarele au tresăltat la prezența Făcătorului a toate. De la apariția stelei de la Răsărit, vestitoare a nașterii Fiului lui Dumnezeu au venit la închinare craii, care i-au adus daruri scumpe și l-au preamărit pe Iisus.

Prin nașterea lui Mesia din Prea Sfânta Fecioară Maria, a început și pelerinajul omenirii spre ceruri. Prin nașterea Domnului, ieslea a devenit cer, Fecioara scaun de heruvimi, iar întreaga natură, sălaș al păcii. Iată deci, cum a trăit întreaga fire, bucuria nașterii lui Hristos. Nașterea Domnului este o dovadă, că Dumnezeu ne iubește și noi nu suntem ai nimănui.

Modul cel mai potrivit de a răspunde semnalului dat de păstori și de magi, care s-au grăbit să meargă să se închine Pruncului tânăr, este să mergem și noi la peștera sfântă a Betleemului.

Nașterea Domnului din Fecioara Maria ne arată sensibilitatea divină, devenită pentru noi rug arzător, care se consumă nemistuit, ca să încălzească inima rece a istoriei. Întregul univers gravitează înspre evenimentul nașterii Fiului lui Dumnezeu, care deschide marea perspectivă a înnoirii omenirii.

Prin nașterea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria, avem în ceruri pe Dumnezeu-Omul; avem la cine să privim, la Cel ce ne întinde o mână mântuitoare. Avem astfel o bună cunoștință despre Dumnezeu, care a ajuns la o limpede apropiere de om, care împreună cu întreaga fire, tinde de acum spre înnoire.

Cât de minunat exprimă colindele mărirea Celui ce a coborât din ceruri, spre a lua trup omenesc.

Prof. PETRU DUMITREASĂ

Întrupare și înnoire

(Urmare din pag. 1)

arată dumnezeu prin har. Iubirea e cea care-l întrupează pe Dumnezeu și-l îndumnezeiește pe om, îl arată pe om dumnezeu și pe Dumnezeu om. Aceasta e, iubiții mei, noutatea noutăților — că Dumnezeu și omul nu mai sunt despărțiți de păcat, ci sunt una prin iubire, că Fiul lui Dumnezeu se face om, ca să facă din noi fii ai lui Dumnezeu (Ioan 1, 12—14). Praznicul Nașterii Domnului este praznicul bunănății și iubirii lui Dumnezeu, care ne-a iubit înainte de a-L fi iubit noi pe El, dar care așteaptă mereu răspunsul nostru de iubire la iubirea Lui veșnică.

Ca păstor și părinte al vostru mă simt dator să vă aduc aminte și să vă îndemn să nu uităm nici o clipă datoriile pe care le avem de îndeplinit ca răspuns la iubirea și bunătatea pe care Dumnezeu le-a arătat față de noi, în primul rând prin Întruparea Fiului Său, și nu o pot face mai bine decât prin cuvintele inspirate ale Sfântului Isaac Sirul, care zice:

„Această noapte sfântă a revărsat pace peste întreaga lume — nimeni să nu mai fie amenințat de nimeni! Aceasta e noaptea Celui Bun — nimeni să nu mai fie rău! Aceasta e noaptea Celui Smerit — nimeni să nu mai fie mândru! Aceasta e ziua bucuriei — nimeni să nu caute răzbunare! Aceasta e ziua păcii — nimeni să nu se lase copleșit de mânie! Astăzi Cel plin de daruri sărăcește pentru noi — să chemăm la masă pe cei săraci! Astăzi primim un dar pe care nu L-am cerut — să dăruim și noi celor ce cer și au lipsuri! Astăzi porțile cerului se deschid rugăciunilor noastre — să deschidem și noi ușa celor care ne cer iertare!"

Lăsați așadar în aceste zile luminoase de praznic grijile pământești și lumești, poftele trecătoare ale acestei vieți. Odată cu praznicul Nașterii vine la noi Însuși Hristos Domnul. Vine prin Evanghelia și Liturghia Bisericii, prin darul și harul ei și vă așteaptă să-i deschideți ușile inimilor voastre și să-L primiți înăuntru ca El să fie în voi și voi în El. Primiți-L cu bucurie! Primiți-L în lumină! Primiți-L în dragoste! Pentru că așa cum zicea Andrei Șaguna, părintele și înaintașul nostru, *„astăzi Hristos nu se mai naște în peștera Betleemului, ci în inima curată a celui ce crede în El"* (Pastorala din 6 dec. 1859). Suntem în praznicul Întrupării și al înnoirii. Întrupați credința în Hristos în virtuțile și faptele voastre cele bune, și umblați, cum spune Apostolul Pavel, *„întru înnoirea vieții"* (Romani 6, 4; 7, 6); *„îmbrăcați-vă în omul cel nou"*. Ce înseamnă acest lucru ni-l explică pe larg apostolul neamurilor în Epistola către Efeseni, cap. 4. Ar trebui să-l citez în întregime aici și să-l comentez împreună cu voi, dar nădăjduiesc că în aceste zile în casele voastre împodobite de sărbătoare nu veți deschide doar televizoarele, ci veți deschide Sfintele Scripturi și deschizând Cartea Vieții și citind-o veți afla care e voia lui Hristos pentru noi, vă va răsări ca de la o stea nepieritoare lumina cunoștinței și găsindu-L pe Hristos în ea Îl veți face să rodească în mințile și viețile voastre.

Cu bucuria cerească a Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos în inimă, alăturăm acestui întâi cuvânt de iubire, învățătură și dragoste părintească arhiereasca binecuvântare. E cel dintâi praznic de când, prin voia Celui de Sus, am urcat, plin de înfiorare sfântă, însoțit de rugăciunile voastre și ale întregului Sfânt Sinod al Bisericii noastre, în scaunul plin de glorie ortodoxă și strălucire al venerabilei Arhiepiscopii a Sibiului și Mitropolii a Ardealului. Emoția resimțită atunci mă copleșește încă și acum, fiindcă nu este un lucru ușor să iau asupra mea răspunderile copleșitoare ale acestui scaun mitropolitan, al marelui Andrei Șaguna și al vrednicilor lui urmași din secolul XX, mitropoliții Nicolae Bălan, Nicolae Colan, Nicolae Mladin și Antonie Plămădeală. Răspunderile sunt uriașe, atât față de istorie și tradiție, cât și față de actualitate, de prezent și viitor, dar știu că eu, arhiereul, am pentru aceasta chemarea și harul lui Dumnezeu, și ajutorul tuturor celor ce stați alături de mine, iubiții mei, clerici și credincioși care alcătuiți *vrednicul popor al lui Dumnezeu* din aceste ținuturi. Și vă spun vrednici, pentru că sunteți urmașii celor care, aici în Mărginimea Ardealului, din Hațeg până în Brașov și în întreaga Transilvanie, popor liber și harnic, lipit de munții credinței, au fost neclintit sufletul rezistenței martirice în fața tuturor asupririlor, fie ele naționale, religioase sau comuniste, dar și al învierii glorioase a Ortodoxiei în întreg Ardealul. Pe jertfele, pe demnitatea, pe inteligența și munca lor s-a clădit și reclădit tenace și a dăinuit Ortodoxia transilvăneană, și dacă vrem să fim vrednici de numele de urmași ai lor nu avem voie să uităm acest lucru, ci trebuie să-l ducem cu noi mai departe în secolul XXI.

Mărturisesc acum în fața lui Dumnezeu și în fața voastră că n-am alt gând decât ascultarea de Dumnezeu și dragostea de Sfânta Sa Biserică Ortodoxă și de neamul nostru românesc. Mântuirea voastră sufletească și propășirea Bisericii noastre drept măritoare sunt, asemenea înaintașilor, țelul vieții mele, singurul meu gând și legământ al ostenelilor mele pe acest pământ. Vă voi fi părinte, iar voi îmi veți fi fii și fiice, ca să ne bucurăm cu toții de Domnul și unii de alții aici pe pământ și apoi în Împărăția cerurilor. Lucrarea mântuirii însă nu e ușoară și viața creștinească pe pământ nu e lipsită de necazuri, dar sunt încrezător în râvna și credința voastră. Fiți siguri și voi de hotărârea și făgăduința mea. Asemenea marelui nostru înaintaș și părinte, Andrei Șaguna de vrednică pomenire, spun și eu, încrezându-mă în harul lui Dumnezeu, care va veni în ajutorul neputințelor mele, că mă voi strădui în toate *„să fiu tată clerului și poporului nostru; tată zic să fiu, tată, și încă o dată zic, tată să fiu în înțelesul cel adevărat"* (Pastorala din 22 febr. 1848).

Nu pot să închei acest cuvânt părintesc fără să vă chem pe toți să lucrați nu numai la mântuirea sufletelor voastre, ci și la mântuirea neamului nostru și să-mi fiți alături în lucrarea de *înnoire* a eparhiei noastre pe toate planurile: *teologic, social, pastoral și misionar.* Să continuăm tradițiile Ortodoxiei românești, centrate în Sibiul șagunian, ca prin înnoirea noastră și a eparhiei noastre să întrupăm mai bine în această parte de țară în unitate de credință, Evanghelia lui Hristos. O înnoire binecuvântată întărește unitatea de neam și lege câștigată cu anevoie de-a lungul istoriei, în lupta cu orgoliile și forțele potrivnice.

Anul 2005, pe care îl vom încheia în curând, a fost un an aniversar plin de învățăminte. S-au împlinit 141 *de ani* de când pe 24 decembrie 1864 *Andrei Șaguna,* părintele nostru, era numit *arhiepiscop* și *mitropolit* al reînființatei Mitropolii a românilor ortodocși din Transilvania, cu reședința la Sibiu, încununând biruitor 15 ani de lupte tenace. S-au împlinit 85 de ani de la alegerea și instalarea, pe 30 mai 1920, ca mitropolit al Ardealului a marelui ierarh *Nicolae Bălan,* apărătorul și împlinitorul tradiției șaguniene, precum și 50 de ani de la mutarea sa la Domnul pe 6 august 1955. De asemenea, s-au aniversat 80 de ani de la unificarea bisericească, în 1925, a tuturor românilor ortodocși din România Mare într-o singură Biserică Ortodoxă Română, reorganizată pe baza *Statutului organic șagunian* și ridicată la rangul de Patriarhie prin ceremoniile din 1 noiembrie 1925.

Înaintașii ne-au dat pilde de apărare a unității de credință și neam. Să luăm aminte și să le urmăm exemplul! Să dea Domnul să putem menține toți împreună în același timp *înnoirea* duhovnicească, pastorală și misionară în deplină *unitate,* spre slava lui Dumnezeu cel Unul în Treime!

Cu aceste învățături și sfaturi părintești și cu această dorință pentru noi toți, vă urez din toată inima ca sfintele sărbători ale Nașterii Domnului, împreună cu cele următoare ale Anului Nou și Bobotezei să le petreceți cu sănătate și cu bucurie, învredniciți de Dumnezeu să le ajungeți încă întru mulți și fericiți ani!

AGENDA Î.P.S. MITROPOLIT LAURENȚIU

● **Luni, 14 NOIEMBRIE 2005 — Î.P.S. Sa** a primit, la reședința mitropolitană, pe doi dintre oaspeții prezenți la instalarea **Î.P.S. Sale:** P.C. Pr. Romulus Bleahu și P.C. Pr. Casian Fetea — ambii din Statele Unite ale Americii.
— A primit și a avut o convorbire pe teme ecumenice cu P.C. Pr. prof. Dr. Ioan Sauca, directorul Institutului Ecumenic de la Bossey, de lângă Geneva.
— A primit pe Dl. Marian Crăciun — subprefect al Județului Sibiu.

● **Marți, 15 NOIEMBRIE 2005** — A acordat un interviu D-lui Dragoș Popescu, jurnalist de la „Evenimentul Zilei".
— A primit pe P.C. Pr. prof. Dr. Dorin Oancea, decanul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna" din Sibiu.
— A primit-o pe D-na Dr. Stela Toma de la Asociația „Christiana" — Sibiu.
— A primit pe Dl. prof. Dr. Hans Klein de la Facultatea de Teologie Evanghelică Sibiu și vicar al Episcopiei Evanghelice C.A. din Sibiu.
— A primit pe P.C. Pr. Gh. Streza, consilier bisericesc.
— A primit pe Dl. prof. universitar Dr. Dumitru Acu, președintele „ASTREI" Sibiu și pe Dl. prof. univ. Dr. Octavian Bologa — președintele Despărțământului „ASTRA" — Sibiu.
— A primit pe P.C. Arhim. Ilarion Urs — starețul Mânăstirii „Brâncoveanu" de la Sâmbăta de Sus.

● **Miercuri, 16 NOIEMBRIE 2005** — A participat și a făcut parte din soborul slujitorilor de la paraclisul patriarhal din București, cu prilejul împlinirii a 19 ani de patriarhat a *Prea Fericitului Părinte TEOCTIST*, patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. **Î.P.S. Sa** a rostit cuvântul de omagiere din partea participanților la acel eveniment.

● **Joi, 17 NOIEMBRIE 2005** — A oficiat, în catedrală, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, Parastas pentru pururea pomenitul Arhiepiscop și Mitropolit ANTONIE.

● **Vineri, 18 NOIEMBRIE 2005** — A avut loc o ședință cu protopopii din eparhie, unde s-au discutat probleme cu caracter pastoral-misionar și administrativ.

● **Duminică, 20 NOIEMBRIE 2005** — A oficiat Sfânta Liturghie în catedrala mitropolitană, rostind cuvânt de învățătură. La ora 17,00 a binecuvântat noua capelă amenajată în cartierul Ștrand — Sibiu, de către P.C. Pr. Gh. Sabău și credincioșii noii parohii ce s-a înființat.
La ora 18 a asistat la slujba Vecerniei în catedrală, iar seara, a răspuns invitației de a participa la emisiunea T.V. „Flori de pateric", organizată de Pr. Cătălin Dumitrean.

● **Luni, 21 NOIEMBRIE 2005**, la sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică, a oficiat Sf. Liturghie, împreună cu un sobor de preoți, la noua biserică din parohia Lazaret II, unde slujește Pr. prof. Dr. Vasile Mihoc. A rostit cuvânt de învățătură.

● **Marți, 22 NOIEMBRIE 2005** — A participat la Conferința administrativă de la Protopopiatul Brașov, aducând în discuție probleme pastoral-misionare și administrative.

● **Miercuri, 23 NOIEMBRIE 2005** — A participat la Consiliul profesoral al Facultății de Teologie, în cadrul căruia s-au discutat probleme cu caracter didactic și duhovnicesc.
— A primit un grup de preoți care predau Religia în învățământul preuniversitar.
— A acordat un interviu D-lui D-tru Budrală de la studioul „ASTRA"-Film Sibiu.

● **Joi, 24 NOIEMBRIE 2005** — A primit în audiență pe P.C. Pr. prof. univ. Dr. Viorel Ioniță, Secretar de studii la Conferința Bisericilor Europene (KEK) de la Geneva, însoțit de Dl. Jean Daniel Birmellé de la aceeași organizație. S-au discutat probleme legate de organizarea celei de a III-a Adunări Ecumenice Europene, care se va desfășura la Sibiu între 4—9 septembrie 2007.
La ora 16,00 a primit pe Dl. Ioan Onuc Nemeș, directorul Bibliotecii „ASTRA" — Sibiu.

● **Duminică, 27 NOIEMBRIE 2005** — A slujit la catedrala din Caransebeș, unde a rostit cuvânt de învățătură și li s-a adresat preoților și credincioșilor prezenți, cărora le-a acordat arhiereasca binecuvântare și le-a mulțumit pentru dragostea cu care l-au înconjurat în timpul cât a păstorit eparhia Caransebeșului.

● **Între 28 NOIEMBRIE și 1 DECEMBRIE 2005**, a întreprins o vizită la Bruxelles, la invitația D-lui Ioan Jinga, ambasador al României la Bruxelles. A fost primit cu acest prilej de către cardinalul Gotfried Daniels.

● **Joi, 1 DECEMBRIE 2005**, cu prilejul Zilei Naționale a României, a participat la Recepția oferită de Ambasada țării noastre în Belgia. S-a întâlnit cu acest prilej cu *Î.P.S. Mitropolit Iosif*, al Mitropoliei Ortodoxe Române a Europei Occidentale și Meridionale.

ITINERAR PASTORAL

Din încredințarea și cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Dr. LAURENȚIU STREZA al Ardealului, Prea Sfințitul Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului, Dr. VISARION RĂȘINĂREANU, **a săvârșit următoarele:**

● **14 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a săvârșit în biserica „Sf. Ilie" din Sibiu slujba înmormântării preotului Ioan Munteanu, paroh la Mândra, protopopiatul Sibiu, rostind cuvânt de învățătură.

● **15 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a săvârșit la Monumentul eroilor anticomuniști — 15 noiembrie 1987 — din Brașov o slujbă de pomenire în prezența autorităților civile și militare ale județului Brașov.

● **17 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a oficiat împreună cu **Î.P.S. LAURENȚIU al Ardealului**, în Catedrala mitropolitană din Sibiu, slujba parastasului pentru mitropolitul **ANTONIE Plămădeală.**
— Seara, a slujit Vecernia și Acatistul Maicii Domnului în Catedrală.

● **20 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a slujit — la invitația **P.S. Gherasim** al Râmnicului — Sfânta Liturghie arhierească în biserica mânăstirii Bistrița, jud. Vâlcea, cu prilejul prăznuirii Sf. Grigorie Decapolitul.

● **21 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a săvârșit Sfânta Liturghie arhierească în biserica parohială din Galeș, protopopiatul Săliște, cu prilejul hramului, rostind cuvânt de învățătură (Pr. paroh Ioan Sima).

● **26 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a făcut parte din soborul de ierarhi care a slujit Sfânta Liturghie arhierească la mânăstirea Sihăstria — Moldova, cu prilejul împlinirii a 7 ani de la trecerea la cele veșnice a părintelui Cleopa rostind și un cuvânt de învățătură. A vizitat mânăstirea Secu din Moldova.

● **27 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a săvârșit Sfânta Liturghie arhierească în biserica din Valea Aurie — Sibiu rostind cuvânt de învățătură. (Pr. parohi: Simion Săsăujan și Valentin Sicoe).
— În aceeași zi a vizitat și biserica „Sf. Ioan Botezătorul" din Sibiu — Calea Poplăcii, vorbind credincioșilor prezenți la slujba Utreniei.

● **29 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a săvârșit slujba binecuvântării plăcii omagiale închinate dr. Corneliu Diaconovici — la Biblioteca ASTRA din Sibiu.

● **30 NOIEMBRIE 2005 — P.S. Sa** a săvârșit, la invitația **P.S. Casian** al Dunării de Jos, Sfânta Liturghie arhierească în Catedrala Episcopală din Galați cu prilejul prăznuirii Sf. Ap. Andrei.
— A vizitat Mausoleul eroilor neamului de la Mărășești.

Arhid. VASILE AVRAM

Trei crai de la Răsărit

Trei crai de la Răsărit
Cu steaua-au călătorit
Și-au mers, după cum citim,
Până la Ierusalim.

Acolo dac-au ajuns
Steaua-n nori li s-a ascuns.
Prin oraș au căutat
Și pe toți i-au întrebat:

„Unde s-a născut, zicând,
Un crai mare de curând?
Ca să mergem să-l vedem
Și lui să ne închinăm".

Iară Irod Împărat
Auzind, s-a tulburat,
Pe crai la el i-a chemat
Și-n taină i-a întrebat,

Zicând: „Mergeți și aflați
Și venind mă-nștiințați;
Să merg să mă-nchin și eu
Ca unuia Dumnezeu".

Craii dacă au plecat,
Steaua iar s-a arătat
Și-au mers până a stătut
Unde Hristos s-a născut.

Cu daruri s-au închinat
Și cu toți s-au bucurat.
Iar-apoi dac-au purces,
Pe altă cale au mers.

Irod rău s-a necăjit,
Oaste mare a poruncit
Și-n Vifleem a intrat
Pe toți pruncii i-a tăiat,

De la doi ani mai în jos,
Să-l taie și pe Hristos.
Pe Hristos nu l-a tăiat,
Domnul Sfânt l-a apărat.

„Coborât-o coborât..."

(Urmare din pag. 1)

Cel ce este „Pacea noastră, El care a făcut din două lumi una" *(Efeseni 2, 14).*

Nașterea Domnului ne arată marea dragoste a lui Dumnezeu pentru noi oamenii și care ne-a răscumpărat prin întruparea și jertfa Fiului Său.

Nașterea Domnului ne dovedește și multa prețuire pe care Tatăl cel din ceruri a arătat-o față de ființa omenească pe care a îndumnezeit-o și pe care a înălțat-o până la starea de jertfă și înviere prin patima Mântuitorului Hristos. Așa cum spune sfântul Ioan Gură de Aur „Fiu al lui Dumnezeu fiind Iisus Hristos a devenit fiu al omului ca să facă fii ai lui Dumnezeu pe fiii oamenilor".

Nașterea Domnului ne face pe toți să fim mai buni, mai credincioși, mai iertători și mai milostivi. Vremea noastră are nevoie de creștini împodobiți cu aceste virtuți sfinte pe care le-au avut și înaintașii noștri și care știau să trăiască cu adevărat măreția acestui praznic luminos.

Să ne străduim să ne apropiem cu sfială, cu credincioșie și cu evlavie de staulul Betleemului pentru a ne împărtăși cu adevărat din „taina cea din veac ascunsă și de îngeri neștiută", *a Întrupării. Fie ca bucuria Crăciunului să o primim din plin în suflete și să vestim și altora făcându-ne și noi mesageri ai* „păcii și ai bunei voiri între oameni". *Să nu uităm însă că bucuria și lumina Crăciunului nu vin de altundeva decât de la sfântul altar unde Hristos euharistic se jertfește nesângeros în noaptea sfântă a praznicului și ne așteaptă să ne cuminecăm cu El pentru a dobândi iertarea păcatelor și nemurirea. Să ne ajute Dumnezeu să petrecem în pace, cu sănătate și depline mulțumiri sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, să rămânem de-a pururea fierbinți rugători către Domnul și Mântuitorul nostru, iar* „Nașterea lui Hristos, să ne fie de folos".

„Din an în an..."

(Urmare din pag. 1)

așa cum s-a spus la un moment dat: „prezentul nu este decât un viitor care devine trecut păstrat în memorie" (la Dumitru Constantin Dulcan, *Inteligența materiei*, Ed. Teora, București, 1992, p. 217), ideea esențială și primordială fiind, după Mircea Eliade, aceea de „regenerare, adică de repetare a Creației" (în *Mitul eternei reîntoarceri*, Ed. Univers enciclopedic, București, 1999, p. 66). Este suficient de bine cunoscut în acest sens faptul că, din punct de vedere etimologic, cuvântul Crăciun provine din latinescul Creatio. Deci însuși termenul care desemnează Sărbătoarea Nașterii Domnului — Crăciunul are valențe explicative clare, în contextul conturat mai sus.

În ciuda realității celor afirmate anterior, astăzi, în plină febră a manifestării cu orice preț a unei pseudo-originalități deloc benefică, cu greu mai reușim să deslușim printre sutele, chiar miile de manele „Florile dalbe" sau vreun „Leru-i ler" răzleț. În această situație ne încearcă un obsedant „De ce?" Răspunsul este... cât se poate de simplu pentru că, spre deosebire de manelele care înregistrează adevărate recorduri de vânzări, colindele nu se vând prea bine (chiar dacă există mulți care ar putea să infirme acest lucru). De fapt, colindele nu se vând deloc pentru că nu se vor vândute și mai ales pentru că, în pofida tuturor „produselor" de larg consum, ele sunt cu totul altceva. Colindele sunt „darurile" ce duc vestea Nașterii Domnului și bucuria ei de la casă la casă, de la suflet la suflet și „de pe pământ la cer".

Situația descrisă nu este deloc îmbucurătoare. Ceea ce se întâmplă are însă o explicație și aceasta pare să rezide într-un fenomen despre care se spune cu multă îngăduință că „este scris în legile omenești": uitarea. La rândul ei uitarea s-ar putea datora foarte bine stresului și bulversării de care suferă omul de azi, omul care se resimte de imposibilitatea de a mai ajunge la acel nivel de trăire intensă ce ar trebui să caracterizeze „momentul" numit Crăciun. Omul prezent este, din păcate, absent. El nu mai este în stare să trăiască, ci este ținut în viață (sau, poate, ar fi mult mai potrivit să spunem în funcțiune) de ceea ce este animalitatea naturii lui. Din această pricină, achizițiile facile, non-valorile îi produc bucurie, îi dau o satisfacție de moment după care, ca un bun client/consumator își procură, la duzină, rezerva de bună-dispoziție și confort pentru următorul „calup" de viață care se anunță la fel de generos ca și cele trecute.

Așa stând lucrurile mai putem face noi, cei de azi, afirmații categorice cu privire la modul autentic de prăznuire? Mai știm noi să prăznuim ca altădată? Mai putem să ne bucurăm, simplu, fără adjuvante iluzorii sau fără „efecte speciale"? Să ne gândim la aceste aspecte atunci când colindăm! Să ne întrebăm cu seriozitate: noi chiar colindăm sau doar cântăm colinde?

Crăciunul... acest Crăciun de la care și cu care începea pentru strămoșii noștri totul, pentru noi abia se mai păstrează rătăcit undeva în memorie, prăfuit și palid ca un „instrument" banal pe care îl folosim „din când în când", iar nu „Din an în an...", ca prilej de „a da" cadouri și nu de „a dărui" la rândul nostru ceva Celui trimis de Sus să ne aducă Darul cel mare al mântuirii.

Și totuși, „Din an în an..." se întâmplă... „ceva". Se apropie din nou Crăciunul și, ca la un semn, gurile noastre încep să rostească și să cânte împreună cu inimile noastre niște cuvinte care vin de undeva de departe, din Cineva, pline de tot ce e Sfânt și Curat. Și-atunci ne izbește realitatea faptului că ele, colindele, sunt parte din sufletele noastre și parte din sufletul neamului nostru. Au acolo un loc numai al lor de unde nu le poate alunga nimeni.

Văzând, constatând aceste realități, care ar fi cel mai important aspect pe care ar trebui să-l înțelegem în legătură cu Sărbătoarea Crăciunului? De Crăciun,... Dumnezeu a vrut să Se facă om! Iată de ce, mergând mai departe cu reflexia, îndrăznim să spunem: Nu ar fi un lucru cel puțin tot atât de important ca de Crăciun să vrem și noi să ne facem oameni?!... Din păcate este tot mai evidentă însă, o acută criză de oameni în lumea noastră, în care încă mai răsună parcă ecoul chemării pe care o adresa cu căldură Sf. Ioan Gură de Aur semenilor săi din toate timpurile: „Vino și devino om!"

Unii se pare că au înțeles acest apel. Însă, cum se întâmplă de cele mai multe ori, l-au înțeles și l-au împlinit așa cum spune și colinda: „... pe dos". Se poate observa în acest sens tendința cvasi-generală a omului de „a se căpătui", o tendință exprimată cu saț ca și constatare admirativă și autoapreciativă: „... m-am făcut om!"

Ce-i de făcut pentru noi, ceilalți? Suntem fără nici o speranță? Categoric nu!

Crăciunul este șansa tuturor, fără discriminare! Acest lucru trebuie înțeles de către toți! „Din an în an..." avem cu toții posibilitatea să devenim, pentru câteva zile (sau, de ce nu, chiar definitiv)... oameni.

„Hristos se naște, măriți-L!
Hristos din ceruri, întâmpinați-L!"

Cu această aleasă vestire întâmpinăm pe toți cititorii, abonații și sprijinitorii, prin cuvântul scris, ai „Telegrafului Român", la acest praznic al Crăciunului — 2005, adresându-le tuturor urarea de sănătate, pace și bucurii în familie.

REDACȚIA

Articolele și corespondența se adresează Redacției „Telegrafului Român", Sibiu, Str. Mitropoliei nr. 35. Articolele nepublicate nu se înapoiază.
Tiparul: Tipografia Eparhială Sibiu

Comitetul de Redacție:
Î.P.S. Dr. Laurențiu Streza, Mitropolitul Ardealului — președinte;
P.S. Visarion Rășinăreanu - Episcop-vicar — vicepreședinte;
Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan — redactor responsabil; **Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu.**
I.S.S.N. 1223-8392

Abonamentul pe 2005 este de 150 000 lei.
COD IBAN RO69 RNCB 4200 0000 0061 0001. Pentru străinătate abonamentul este de 25 **dolari** S.U.A. COD IBAN RO79 RNCB 4200 0000 0061 001 sau echivalentul în **euro** COD IBAN RO51 RNCB 4200 0000 0061 0034.
B.C.R. Sibiu, str. Emil Cioran nr. 1.

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului

În conformitate cu prevederile Statutului de Organizare a Bisericii Ortodoxe Române (art. 6, lit. a) și ale Regulamentului pentru funcționarea Organelor deliberative (art. 127, lit. a), în ziua de 11 februarie 2006, s-au întrunit, la sediul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Sibiului, Consiliul eparhial și Adunarea eparhială.

Au fost prezentate, dezbătute și aprobate rapoartele celor cinci secții: culturală, administrativ-bisericească, economică, juridică și socială.

Redăm în continuare aspecte privind realizările, în 2005, la fiecare dintre aceste secții:

I. Secția Culturală
II. Secția Administrativ-bisericească
III. Secția Economică
IV. Secția Juridică
V. Secția Socială

RAPORTUL GENERAL

cuprinzând activitatea Secției culturale a Arhiepiscopiei Sibiului, pe anul 2005.

Pe compartimente, situația în acest domeniu al *Secției culturale*, în anul *2005*, se prezintă astfel:

I. ACTIVITATEA EDITORIALĂ:

1. În Editura Arhiepiscopiei Sibiului, sub semnătura Arhiepiscopului și Mitropolitului de pioasă memorie Dr. Antonie Plămădeală s-au tipărit următoarele trei volume:

— *Dr. Elie Miron Cristea — Corespondență, Sibiu 2005, 190 de pagini;*
— *Visarion Puiu — Corespondență, Sibiu 2005, 181 de pagini;*
— *Visarion Puiu — Documente, Sibiu, 2005, 151 de pagini.*

Tot în 2005, s-a continuat tipărirea volumelor 3, 4, 5 din lucrarea *„Gânduri de frumuseți albe"*, sub semnătura mitropolitului Antonie.

P.S. Sa Episcop-vicar *Visarion Rășinăreanu* a publicat volumul: *„Logos și Cultură"*, care constituie o înmănunchere, în peste 260 de pagini a unor studii publicate pe parcursul anilor în diverse reviste bisericești locale și centrale.

2. Situația *periodicelor* eparhiei se prezintă astfel:

a) *„Telegraful Român"*, cea mai veche publicație bisericească din țară, cu apariție neîntreruptă din 1853, a fost imprimat și distribuit și în 2005 cu regularitate, într-un tiraj de *2027 exemplare lunar*, în cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiuilui ca și în alte eparhii din țară și din străinătate.

Ca un fapt de îndreptățită satisfacție am menționa acordarea de către Asociația Română pentru Patrimoniu, în martie 2005, a unui premiu de excelență pentru „Telegraful Român", caracterizat drept *„patriarhul presei românești"*, la cei peste 153 de ani de când a fost întemeiat de către mitropolitul Andrei Șaguna.

Ca evenimente deosebite consemnate în paginile „Telegrafului Român", în anul ce s-a scurs am menționa: aniversarea a 120 de ani de la dobândirea autocefaliei și a 80 de ani de la ridicarea Bisericii noastre la rang de patriarhie; omagierea la împlinirea vârstei binecuvântate de 90 de ani a Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist; cinstirea memoriei episcopului Romei, Papa Ioan Paul al II-lea, care s-a mutat în veșnicie în aprilie 2005; aceeași cinstire adusă memoriei vrednicului de pomenire mitropolit Nicolae Bălan, la împlinirea unei jumătăți de secol de la adormirea sa în Domnul. Și pentru că tot în anul 2005 Arhiepiscopia Sibiului și Mitropolia Ardealului au îmbrăcat veșmânt cernit de doliu la despărțirea de păstorul duhovnicesc — arhiepiscopul și mitropolitul Antonie, cele două numere reunite ale lunii septembrie au devenit cronica acelui trist eveniment.

Cel de-al II-lea Congres Național al Facultăților de Teologie, care a avut loc la finele lui septembrie, la Academia de la Mănăstirea „Brâncoveanu" de la Sâmbăta a constituit un alt eveniment mediatizat în paginile „Telegrafului Român".

În fine, cele două numere pe luna noiembrie 2005, cu o bogată ilustrație, consemnează în exclusivitate alegerea, învestitura și instalarea noului nostru arhipăstor dr. Laurențiu Streza, ca arhiepiscop al Sibiului și mitropolit al Ardealului.

b) „Revista Teologică".

În momentul în care prezentăm acest raport, cea de a doua publicație a Arhiepiscopiei Sibiului — „Revista Teologică", putem spune că se află la zi cu apariția, în sensul că toate cele 4 numere din 2005 au fost tipărite și expediate abonaților.

O altă remarcă pozitivă în legătură cu această publicație ar fi dimensiunea fiecărui număr care depășește 200 de pag.

Dacă astfel de constatări ar fi de natură mai mult formală, putem acorda o notă de bună calitate și conținutului revistei. Inevitabil acest conținut îi vizează prioritar pe cei cu pregătire teologică și este asigurat de colaboratori precum profesorii de la Facultatea de Teologie și în mare parte de doctoranzii de la aceeași facultate.

Precum se cunoaște, în conformitate cu normele în vigoare, periodicele cu caracter științific trebuie să obțină o acreditare, adică să li se recunoască de către organismele abilitate o cât mai înaltă cotă valorică. Redacția revistei și secția culturală a Arhiepiscopiei au întreprins în acest an demersuri pentru acreditarea revistei. Răspunsul este pozitiv fără însă a putea spune că s-a întrunit punctajul necesar la toate capitolele. Rămâne ca atare o sarcină de viitor, preocuparea pentru atingerea tuturor parametrilor ceruți de reglementările în vigoare pentru ca revista să se înscrie în rândul celor recunoscute pe plan internațional ca publicații de specialitate cu autoritate.

Numărul de abonamente la Revista Teologică a fost de 873 în 2005.

Munca redacțională este asigurată de redactorul șef care este Pr. Prof. dr. Nicolae Chifăr și de secretarul de redacție Lector Dr. Sebastian Moldovan.

c) „Îndrumătorul bisericesc pe anul 2005"

Ca și „Telegraful Român", tot așa și „Îndrumătorul bisericesc" este cel mai vechi almanah românesc din țară cu apariție neîntreruptă. A intrat în cel de-al 153-lea an al apariției. A fost editat în 1200 exemplare și a avut o extensiune de 262 de pagini.

Rubricile tradiționale sunt: Calendarul creștin ortodox pe 2005, Patriarhia Română: Organizare, Ierarhi, Cronica bisericească, Aniversări, Comemorări, Credo (studii și articole), Viața pastorală și liturgică, Biserica în actualitate, Varia, Șematismul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Sibiu.

Cel care s-a ostenit cu redactarea „Îndrumătorului bisericesc" și în acest an a fost Prea Sfințitul Dr. Visarion Rășinăreanu, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului.

d) *Calendarul de perete pe 2005* a fost tipărit într-un tiraj de 180.000 de exemplare.

e) *Calendarul creștin ortodox de buzunar pe 2005* s-a tipărit într-un tiraj de 3.000 de exemplare.

II. ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEOLOGIC:

Arhiepiscopia Ortodoxă Română Sibiu are în subordonare canonică Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna", Seminarul Teologic Liceal „Dumitru Stăniloae" de la Brașov și Secția Teologică din cadrul Colegiului Național „Doamna Stanca" din Făgăraș,

1. FACULTATEA DE TEOLOGIE „ANDREI ȘAGUNA" DIN SIBIU.

Această facultate se legitimează prin vechimea ei, prin statutul cadrelor didactice și prin dotarea materială ca o instituție de învățământ teologic universitar foarte bine situată în ierarhia instituțiilor de același grad. Are 24 de cadre didactice titulare, dintre care 8 profesori, un conferențiar, 12 lectori, un asistent și doi preparatori. Mai activează în cadrul facultății, la cursurile de master și doctorat încă 4 profesori consultanți. Zece cadre didactice, între care se numără și cei 4 profesori consultanți sunt conducători de doctorat. Decanul facultății este Pr. Prof. dr. Dorin Oancea.

Începând cu anul universitar 2005—2006, s-a introdus noul sistem de învățământ, cu următoarea structură: 3 ani licență, 2 ani masterat, 3 ani doctorat. S-au desființat dublele specializări și ca urmare, la Facultatea de Teologie din Sibiu există în prezent un număr de patru monospecializări: Teologie Pastorală, Teologie Didactică, Teologie Socială și Artă Sacră.

La masterat există patru secții: Secția Biblică, Secția Sistematică, Secția Istorică și Secția Practică.

Efectivul de studenți, la ciclul de licență, în anul universitar 2004—2005 a fost de 642, dintre care 457 băieți și 185 fete. Au promovat examenul de licență 99 de absolvenți din 130. În anul I al anului universitar 2005—2006 au fost înscriși 290 de studenți. La masterat, la secțiile menționate au fost înscriși 95 de studenți. Din străinătate frecventează cursurile, la ciclul de licență, un număr de 9 studenți, dintre care 7 studenți din Republica Moldova, un student din Ucraina și un student din SUA.

Efectivul de doctoranzi aflat în stadiul de pregătire a fost de 146. S-au acordat 9 titluri de Doctor în Teologie.

Formarea duhovnicească a studenților rămâne un capitol mereu actual. Intră în competența și datoria cadrelor didactice și a spiritualilor. În legătură cu formarea duhovnicească a studenților se cuvin a fi menționate și programele de meditații și conferințe duhovnicești organizate de ASCOR, în cele două posturi mari de peste an.

Pe lângă activitatea didactică, corpul profesoral a prestat și o activitate de cercetare teologică, publicând cărți, studii și articole.

Unele cadre didactice fac parte din comisii de evaluare academică (I.P.S. Dr. Laurențiu Streza, Pr. Prof. Dr. Mircea Păcurariu, Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan sunt membri în Comisia de atestare a titlurilor, diplomelor universitare de pe lângă Ministerul Educației și Cercetării), precum și din unele organisme ecumenice — Consiliul Ecumenic al Bisericilor, Conferința Bisericilor Europene sau din unele asociații de specialiști (Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan este membru în Comisia de Educație și Formare Ecumenică în Consiliul Ecumenic al Bisericilor de la Geneva; Pr. Prof. Dr. Vasile Mihoc este membru în „Studiorum Novi Testamenti Societas"; Pr. Prof. Dr. Dorin Oancea este membru în Comisia de Dialog dintre Bisericile Ortodoxe și Biserica Reformată, ca și din „Societas Oecumenica"; Pr. Lector Dr. Nicolae Moșoiu este membru în Comisia Misiune și Evanghelizare a Consiliului Ecumenic al Bisericilor; Arhid. Prof. Dr. Ioan I. Ică jr. este membru în Comisia de Dialog Teologic dintre Bisericile Ortodoxe și Biserica Romano-Catolică).

Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna" a promovat și în anul 2005 aceleași bune relații de parteneriat cu instituții de învățământ teologic din țară și străinătate. Amintim doar parteneriatele cu străinătatea: Facultatea de Teologie Catolică a Universității din Graz — Austria, Facultatea de Teologie Vechi-Catolică și Reformată din Berna — Elveția, Facultatea de Teologie Catolică din Angers — Franța.

2. SEMINARUL TEOLOGIC LICEAL ORTODOX *„DUMITRU STĂNILOAE"*, DIN BRAȘOV

În cadrul acestei unități școlare, care funcționează la Brașov, într-un local de stat, cu 8 săli de clasă, au învățat în anul școlar 2004—2005 un număr de *154 elevi*, repartizați pe clase astfel: clasa a IX-a — 22 elevi, clasa a X-a — 30 elevi, clasa a XI-a — 32 elevi, clasa a XII — 29 elevi, clasa a XIII-a — 41 elevi în 2 clase.

Majoritatea elevilor sunt din Eparhia Sibiului și *3 elevi din Republica Moldova* care, la fel ca și elevii din afara Brașovului, beneficiază de locurile din internatul pus la dispoziție de Inspectoratul Școlar Județean Brașov.

În privința sesiunii de *Bacalaureat 2005*, toți cei *41 de elevi* care au încheiat clasa a XIII-a *au obținut Diploma de bacalaureat.*

Prin fondurile obținute de la Consiliul local Brașov (aproximativ 150.000.000 lei) s-au derulat în perioada vacanței lucrări de reparație la imobil, igienizare și zugrăveală, care au făcut ca activitatea să se desfășoare în condiții bune.

Corpul profesoral al Seminarului Teologic *„Dumitru Stăniloae"* numără *20 de cadre didactice*, avându-l ca director pe *Pr. Prof. Victor Neamțu*, din care *7 preoți* pentru disciplinele de specialitate teologică și *13 cadre didactice pentru disciplinele laice* de cultură generală care își completează norma didactică în alte școli din localitate, sau la plata cu ora.

Elevii și profesorii Seminarului au putut beneficia de *biblioteca proprie*, care numără peste 3000 de titluri, la care se adaugă periodicele și revistele de specialitate teologică pe care le posedă. De asemenea cabinetul de informatică are 26 de calculatoare de ultimă generație.

Activitatea liturgică și de formare spirituală a elevilor școlii se desfășoară în *Capela* amenajată în incintă, cu hramul *„Sf. Mucenic Dimitrie"*.

3. SECȚIA TEOLOGICĂ din cadrul COLEGIULUI NAȚIONAL *„DOAMNA STANCA"* FĂGĂRAȘ

A doua instituție de învățământ teologic liceal a Eparhiei Sibiului funcționează la Făgăraș, într-un *local propriu Arhiepiscopiei*, cu 6 săli, cedat de Ministerul Apărării Naționale în urmă cu 4 ani. Aceste clase cu profil vocațional teologic se află sub conducerea Direcțiunii Colegiului Național „Doamna Stanca".

Numărul elevilor școlarizați în anul 2004—2005 a fost de *117*, majoritatea fiind din Eparhia Sibiului, repartizați astfel pe clase: clasa a IX-a — 24 elevi, clasa a X-a — 26 elevi, clasa a XI-a — 26 elevi, clasa a XII-a — 20 elevi, clasa a XIII-a — 21 elevi.

În sesiunea de *Bacalaureat 2005*, toți cei *21 de elevi* înscriși au obținut *Diploma de bacalaureat.*

Corpul profesoral care predă la clasele de seminar este constituit din *7 cadre didactice pentru disciplinele teologice* și *15 pentru disciplinele laice*, majoritatea titulari ai școlii.

În ceea ce privește lucrările la noua biserică din curtea Seminarului, acestea se află într-un stadiu avanasat. La nivelul anului 2005 au fost făcute investiții de aproximativ 400.000.000 lei, bani proveniți de la bugetul de stat și sponsorizări.

Responsabil pentru clasele de seminar din cadrul Colegiului condus de *Prof. Nicolae Postolache* este *P.C. Pr. Prof. Vasile Stan.*

ÎNVĂȚĂMÂNTUL RELIGIOS ÎN ȘCOLILE DE STAT

În anul școlar 2004—2005 catedrele de religie în învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional au fost ocupate de un număr de 469 cadre didactice astfel: 238 în județul Sibiu și 231 în județul Brașov, din care preoți 96 la Sibiu și 32 la Brașov.

Din totalul mai sus prezentat, în Sibiu sunt 87 de profesori de religie titulari iar în Brașov 94, concentrați în proporție de 80% în orașe.

În ceea ce privește perfecționarea prin obținerea gradelor didactice, avem un număr de 15 profesori cu gradul I, 91 cu gradul II și 140 cu definitivatul.

În ceea ce privește manualele școlare, Arhiepiscopia Sibiului a înaintat Sectorului de învățământ al Patriarhiei Române 4 proiecte de manuale pentru clasele V—VIII, însoțite de referatele necesare pentru analizarea lor în comisia de specialitate precum și proiectele de manuale pentru clasele a II-a, a IV-a, a VI-a și a VII-a, elaborate de profesori din această eparhie.

Ca suport pentru orele de clasă, Arhiepiscopia a oferit gratuit fiecărei școli din eparhie câte un set de ghiduri biblice, set compus din 6 titluri. Acestea au fost obținute cu titlu gratuit de la Societatea Biblică Interconfesională din România.

Ca și în anii trecuți au fost organizate întâlniri cu profesorii de religie, la nivel de județ, sau zonă, la care au fost transmise și prelucrate îndrumările venite de la Patriarhie sau Ministerul Educației pentru buna desfășurare a anului școlar.

III. ACTIVITATEA DE PREGĂTIRE ȘI PERFECȚIONARE A CLERULUI

Cursurile metodologice pentru obținerea gradelor profesionale:

În anul 2005, cursurile metodologice pentru obținerea gradelor profesionale ale clerului (seria a 90-a) s-au ținut la sediul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna" din Sibiu între 18—30 iulie 2005. S-au înscris preoți din Arhiepiscopia Sibiului, Episcopia Covasnei, Harghitei și Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.

Examenul final pentru ambele cursuri a constat dintr-o probă de cunoștințe teologice interdisciplinare, o probă de cunoștințe pastoral-misionare și o probă practică. Rezultatele obținute la examenul de definitivare și gradul II au permis tuturor candidaților înscriși să fie declarați reușiți, ei obținând media minimum 7,00.

Pentru examenul de gradul I nu s-a înscris până în prezent nici un preot.

Concomitent cu cursurile preoțești s-au ținut și cursurile de atestare pentru cântăreții bisericești. La aceste cursuri s-au înscris 12 cântăreți bisericești din Arhiepiscopia

(Continuare în pag. a II-a)

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului

(Urmare din pag. I)

Sibiului. Durata cursurilor a fost de două săptămâni ca și a cursurilor preoțești. Cadrele didactice de specialitate ale facultății au organizat cu cei prezenți ore teoretice și practice de Tipic și Cântare bisericească. În final s-a organizat un examen din cele două discipline. Toți cei 12 candidați au promovat examenul și au primit adeverințe de atestare.

a) *Conferințele preoțești semestriale:*

În conformitate cu hotărârea Sfântului Sinod prima Conferință preoțească semestrială din anul 2005 a avut ca temă: „Fenomenul migrației din parohii: Șanse, probleme și perspective pastorale" și s-a desfășurat la toate protopopiatele între 12 mai și 7 iunie 2005.

A doua Conferință preoțească semestrială, la care s-a dezbătut tema: „O îndoită aniversare: Autocefalia — 120 și Patriarhia — 80", s-a desfășurat între 11 octombrie și 27 octombrie 2005 la toate protopopiatele, după același program ca și conferința primă.

b) *Conferințele bisericești administrative:*

Aceste conferințe s-au ținut lunar, la fiecare protopopiat, în ziua de salariu. Prioritar le-au fost aduse la cunoștință preoților dispoziții, decizii, reglementări legale, hotărâri sinodale etc. dar s-au dezbătut și teme de interes pastoral, misionar, liturgic, administrativ și ecumenic. S-a reglementat problema abonamentelor la presa eparhială — bisericească și la cea centrală, s-au adoptat măsuri privind activitățile filantropice, de întrajutorare, s-au adoptat măsuri de organizare de colecte de bani, materiale de construcție, obiecte de uz casnic și îmbrăcăminte pentru zonele sinistrate. O problemă de interes major, care a constituit temă de discuții la mai multe conferințe administrative a fost cea a rearondării parohiilor din centrele urbane mai mari, ca cele din Sibiu și Brașov. S-a ajuns astfel la înființarea a încă 12 parohii urbane în Sibiu și a 18 parohii urbane în Brașov.

Problema redobândirii proprietăților și bunurilor înstrăinate abuziv în timpul dominației comuniste a constituit o preocupare de mai multe ori reluată la aceste conferințe administrative.

IV. ALTE ACTIVITĂȚI CU CARACTER CULTURAL-BISERICESC:

Și în cursul anului 2005, în cadrul Arhiepiscopiei Sibiului s-au derulat unele evenimente cu caracter cultural-bisericesc precum:

1. Concertul pascal al Coralei mitropolitane din 24 aprilie 2005.

2. Concertul de colinde al Coralei Facultății de Teologie și al Academiei Trupelor de Uscat din decembrie 2005 și Concertul de colinde al Coralei mitropolitane din decembrie 2005.

Mai amintim organizarea cu sprijinul direct al Arhiepiscopiei Sibiului, a unor evenimente culturale inițiate de Inspectoratul Județean pentru Cultură și Culte și Inspectoratul Școlar Județean precum:

1. Faza națională a Festivalului „Icoana din sufletul copilului", organizată în august 2005 la Sibiu, în aula Facultății de Teologie.

2. Târgul național de carte și revistă religioasă, organizat la Biblioteca „ASTRA" în octombrie 2005.

Aniversarea Zilei Naționale a României ca și comemorarea evenimentelor din decembrie 1989, cu slujbele de pomenire a martirilor au constituit momente la care Arhiepiscopia a fost prezentă efectiv.

V. ECUMENISM. RELAȚII INTERORTODOXE

La acest capitol amintim doar câteva evenimente cu caracter ecumenic.

În 26.04.2005, mitropolitul Antonie l-a primit pe Prof. Keith Clemens, Secretar General al Conferinței Bisericilor Europene, însoțit de Pr. Prof. Dr. Viorel Ioniță, secretar cu problemele de doctrină de la aceeași organizație, care au făcut o vizită la Sibiu, în scopul pregătirii celei de-a treia Adunări Ecumenice Europene, care se va desfășura la Sibiu în 2007.

În zilele de 17 și 18 octombrie 2005 a avut loc vizita unei delegații din partea Comitetului Internațional de pregătire a celei de-a treia Adunări Ecumenice Europene, delegație din care au făcut parte: mitropolitul Ghenadios de Sassima, Patriarhia Ecumenică de Constantinopol; dl. Colin Williams, Secretar General al CBE; episcopul Aldo Moro, Secretar General al CCEE și profesorul dr. Viorel Ioniță. Membrii delegației s-au întâlnit cu membrii Comitetului Local de pregătire a celei de-a treia Adunări Ecumenice Europene.

În 24 nov. 2005, Î.P.S. mitropolit Laurențiu l-a primit pe dl. Jean Daniel Bimmerlé, Secretar cu probleme financiare al CBE de la Geneva și pe Pr. Prof. Dr. Viorel Ioniță — Secretar de Studii la aceeași organizație, care au fost prezenți la Sibiu, în același scop al pregătirii Adunării Ecumenice Europene.

Între 28 nov. — 1 dec. 2005 Î.P.S. Mitropolit Laurențiu a întreprins o vizită la Bruxelles, la invitația d-lui Ioan Jinga — ambasadorul României în Belgia. Cu acest prilej a fost primit și de cardinalul Gottfried Daniels din capitala Belgiei.

VI. MUZEE ȘI COLECȚII BISERICEȘTI:

a) Muzeul și Depozitul de icoane și obiecte de patrimoniu „Casa Eminescu", str. Mitropoliei 22, Sibiu;

b) Muzeul de icoane pe sticlă și obiecte de patrimoniu „Zosim Oancea" de la Sibiel;

c) Muzeul Bisericii „Sfântul Nicolae" din Brașov;

d) Muzeul „Colecția Mitropolit Antonie", de la Mănăstirea „Brâncoveanu", Sâmbăta de Sus;

e) Muzeul de obiecte de patrimoniu și colecția de carte veche de la Protopopiatul Sălișteș;

f) Muzeul de obiecte de patrimoniu de la Protopopiatul Agnita, jud. Sibiu;

g) Muzeul de icoane pe sticlă și obiecte de patrimoniu de la Parohia Cacova — Fântânele, jud. Sibiu;

h) Colecția de obiecte de cult și icoane de la parohia Movile, jud. Sibiu.

Pe lângă muzeele și colecțiile bisericești menționate mai sus, se cuvine să ne referim și la Depozitul de patrimoniu din cadrul bibliotecii mitropolitane, unde se află un fond de carte manuscrisă rară, fondul de carte veche românească, fondul de carte străină rară, fondul de arhivă, colecția de fotografii, colecția de antimise, hărți, diplome și sigilii.

Consilier cultural,
Pr. prof. univ. DUMITRU ABRUDAN

RAPORTUL GENERAL

cuprinzând activitatea Secției administrativ-bisericești pe anul 2005

1. Mișcarea de personal bisericesc din Arhiepiscopie, Protopopiate și Parohii cu numiri și transferări, pensionări, întocmirea Schemei de Funcții și Salarii a Arhiepiscopiei, transmiterea la toate unitățile din subordine a dispozițiilor date de conducerea eparhiei, respectiv ierarhii și Consiliul Eparhial, de Permanența Consiliului Eparhial, de Patriarhia Română și Ministerul Culturii și Cultelor.

Din activitatea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Dr. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ în anul 2005:

În anul 2005, chiar și într-o suferință grea, pe care a dus-o cu demnitate mucenicească până la obștescul sfârșit din 29 august 2005, Înalt Prea Sfinția Sa a condus și urmărit îndeaproape buna desfășurare a vieții noastre bisericești.

A avut consfătuiri de lucru cu P.C. Protopopi din Arhiepiscopie, privind activitatea misionar — pastorală și a întăririi unității de credință, urmărind îndeplinirea tuturor măsurilor planificate.

A avut consfătuiri de lucru cu colectivele redacționale ale publicațiilor de la Centrul Mitropolitan Sibiu, în vederea asigurării unui cuprins de valoare și o apariție la timp o acestor publicații.

A supravegheat și a coordonat rezolvarea tuturor actelor canonice și administrative ale Centrului arhiepiscopesc Sibiu, prezidând ședințele Consiliului Eparhial și ale Permanenței Consiliului Eparhial.

A îndrumat și sprijinit activitatea Facultății de Teologie „Andrei Șaguna" din Sibiu, în conformitate cu hotărârile Sf. Sinod al B.O.R., și în egală măsură, activitatea celorlalte două școli teologice seminariale din Brașov și Făgăraș.

A primit în audiență și a rezolvat toate cererile și doleanțele credincioșilor și preoților din Arhiepiscopie.

A cultivat și a adâncit relațiile ecumenice cu celelalte culte din Transilvania, în spiritul ecumenismului și păcii.

Din activitatea Prea Sfințitului Episcop-vicar Dr. VISARION RĂȘINĂREANU în anul 2005:

Din încredințarea și cu binecuvântarea Î.P.S. Mitropolit Dr. Antonie Plămădeală, iar în timpul vacanței eparhiei din încredințarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist, iar din data de 3 noiembrie 2005, din încredințarea și cu binecuvântarea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Dr. Laurențiu Streza, Prea Sfințitul Episcop-vicar Visarion Rășinăreanu a desfășurat în anul 2005, o amplă și rodnică activitate administrativă, misionară și pastorală.

A primit în audiență un număr de peste 2000 de persoane, a prezidat Consfătuiri cu membrii Permanenței Consiliului Eparhial și cu părinții protopopi precum și conferințele preoțești.

A publicat articole și studii teologice în Ziarul „Telegraful Român", precum și în „Revista Teologică", în alte cotidiene centrale sau locale. A luat parte la numeroase simpozioane, consfătuiri culturale, etc., organizate în Sibiu și în Brașov, precum și în alte orașe din țară.

A săvârșit 147 liturghii arhierești pe teren. La parohii a făcut vizite canonice. A organizat împreună cu Consiliul eparhial funeraliile mitropolitului de pioasă amintire dr. Antonie Plămădeală și a organizat și ceremonia de instalare a noului mitropolit dr. Laurențiu Streza.

A slujit săptămânal în Capela Facultății de Teologie din Sibiu și s-a îngrijit de formarea duhovnicească a tinerilor teologi de aici, precum și a celor de la Seminariile Teologice din Brașov și Făgăraș.

A hirotonit în anul 2005 un număr de 14 preoți, a sfințit sau resfințit un număr de 13 biserici în cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiului, a pus pietre de temelie la două biserici și a acordat 13 ranguri bisericești.

SALARIZAREA CLERULUI ȘI A PERSONALULUI NECLERICAL — AUXILIAR ÎN ANUL 2005

Conform Hotărârii Sf. Sinod și a acordului Ministerului Culturii și Cultelor, salarizarea clerului și a personalului auxiliar sau neclerical se face din fondurile statului și din fondurile proprii ale Bisericii, după gradele profesionale.

Statul de Funcții al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Sibiu, pentru *personalul clerical*, numără 527 de posturi, iar pentru *personalul auxiliar sau neclerical* cuprinde *705* posturi: *403* ale jud. Sibiu și *302* ale jud. Brașov.

MIȘCĂRI DE PERSONAL ÎN ANUL 2005:

În ședința Permanenței Consiliului Eparhial Sibiu din data de 23 dec. 2004, pentru o mai bună lucrare pastoral-misionară în Arhiepiscopia Sibiu s-a aprobat înființarea și modificarea teritorială a parohiilor din mediul urban în conformitate cu prevederile Statutului pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, aprobată și de Adunarea Eparhială din data de 23 ian. 2005.

În anul 2005, Arhiepiscopia Sibiului a primit un număr de *30* de *posturi clericale*, *18* repartizate în municipiul Brașov și *12* repartizate în municipiul Sibiu, care s-au ocupat în urma examenului-concurs oraș din data de 23—24 mai 2005.

În *„Schema de Funcții și Personal"* a Arhiepiscopiei Sibiului în anul 2005, s-au făcut numeroase modificări după cum urmează:

Preoți hirotoniți	*14*
Preoți transferați	*44*
Încetat activitatea cântăreți	*24*
Angajați cântăreți	*24*
Încetat activitatea îngrijitori	*15*
Angajați îngrijitori	*15*
Preoți pensionați	*2*
Preoți decedați	*5*

Cea mai importantă modificare în „Schema de Funcții și Personal" a Arhiepiscopiei Sibiului este fără îndoială, alegerea de către Colegiul Electoral Bisericesc și numirea prin *„GRAMATĂ PATRIARHALĂ" a Înalt Prea Sfințitului Dr. Laurențiu Streza ca Arhiepiscop al Sibiului și Mitropolit al Ardealului.*

Începând o nouă slujire cu responsabilități majore, impuse de vrednicii înaintași, Înalt Prea Sfințitul dr. Laurențiu Streza vine după o perioadă de acumulare a unei bogate experiențe, ceea ce s-a văzut chiar din primele zile ale arhipăstoririi sale la Sibiu.

Având în vedere sarcinile mari care apasă asupra Arhiepiscopiei Sibiului, se concentrează toată atenția pentru o bună organizare cu un personal bine pregătit spre împlinirea lucrării pastoral — misionare, spirituale, culturale și filantropice și mai ales pentru pregătirea pentru anul 2007, când Sibiul va deveni capitală culturală europeană, iar Biserica este chemată să-și aducă efectiv aportul.

Consilier ad-tiv-bisericesc,
Pr. GHEORGHE STREZA

RAPORTUL GENERAL

cuprinzând activitatea desfășurată în cursul anului 2005 în cadrul celor două sectoare, productiv și administrativ, ale secției economice

I. SECTOARELE PRODUCTIVE

1. *Atelierul de produs lumânări*

Producția de 28.962 + 10.900 kg. M. Sâmbăta lumânări a acoperit necesarul de lumânări solicitat de parohiile Arhiepiscopiei pe anul 2005.

Și în acest an, Centrul eparhial a mai achiziționat și cantitatea de 39.900 kg lumânări de la Căminul de handicapați Odobești, lumânări care au fost distribuite numai pe raza protopopiatului Brașov.

De la instalarea Î.P.S. Dr. Laurențiu Streza, ca arhiepiscop al Sibiului și mitropolit al Ardealului, s-au adoptat măsuri pentru crearea unui nou spațiu de producție și dotarea atelierului de lumânări cu un utilaj performant de fabricare a lumânărilor care va elimina dependența noastră de alte surse de aprovizionare.

2. *Tipografia eparhială*

În cursul anului 2005, tipografia eparhială a funcționat cu un număr de 7 angajați, care au asigurat buna funcționare a activității de tipărire și finisare a lucrărilor editate de Arhiepiscopie, aducând, ca în fiecare an, un suport financiar la bugetul Centrului eparhial.

Și la acest sector Î.P.S. mitropolit Laurențiu a adoptat măsuri în vederea dotării tipografiei cu noi utilaje performante.

3. *Magazinul de desfacere a cărților și obiectelor de cult — Librăria eparhială.*

Librăria eparhială a pus și în acest an la dispoziția celor interesați o gamă variată de cărți religioase, obiecte de cult și colportaj. Se va întreprinde și aici o amplă reamenajare a librăriei arhidiecezane.

4. *Via Sărăcsău*

În anul 2005 Via Sărăcsău a produs o recoltă de must în cantitate mai redusă decât în alți ani, producția fiind influențată de condițiile nefavorabile ale timpului.

Pentru diversificarea calității vinurilor produse de via Sărăcsău se propune o analiză a plantației viticole în sensul plantării în locul viței vechi, a unor noi soiuri de vinuri mai dulci și de o calitate superioară.

5. *Schitul Păltiniș*

Spațiile de cazare au fost deschise tot anul, putând primi oaspeți care găsesc aici o atmosferă de confort, liniște și odihnă.

Pentru redarea în totalitate a confortului și a valorii așezământului de la Păltiniș, se impune, pe lângă importantele investiții făcute până în prezent, să se finalizeze lucrările de reparații, întreținere, dotare și modernizare a interiorului vilei vechi, cel mai frumos obiectiv arhitectural al complexului ctitorit de mitropolitul Nicolae Bălan.

Centrul eparhial a investit, în anul 2005, în așezământul de la Bazna, sume importante pentru repararea imobilului,

(Continuare în pag. a III-a)

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului

(Urmare din pag. a II-a)

instalarea încălzirii centrale, recompartimentări ale spațiilor de cazare, zugrăveli, vopsitorii și construcții de noi grupuri sanitare și băi pentru fiecare cameră, ridicându-se astfel confortul clădirii.

6. *Parcul auto* al Centrului eparhial are în dotare următoarele autovehicole: 4 autoturisme și un camion de 3,5 tone.

7. *Fondul locativ al Arhiepiscopiei Sibiului.*

Starea de degradare tot mai accentuată a imobilelor din proprietatea noastră, stare care pune în primejdie însăși existența clădirilor și a chiriașilor, a impus un amplu program de recondiționare și reparare a întregului patrimoniu locativ, program care se află în desfășurare.

Secția economică, cu ajutorul oficiului canonico-juridic, a continuat punerea în aplicare a hotărârii Consiliului eparhial privind renegocierea contractelor și chiriilor, lucrare ce va fi continuată și finalizată în primăvara anului în curs.

Valoarea totală de achiziționare a mijloacelor fixe și de inventar procurate în anul 2005 este de 46.321 lei.

Impozitele și contribuțiile la bugetul statului, asigurărilor sociale, casa de sănătate, plătite de Centrul eparhial în 2005 se cifrează la suma de 127.955 lei.

II. SECTOARELE ADMINISTRATIVE ALE SECȚIEI ECONOMICE

1. *Compartimentul Secretariat, Bunuri și evidența parc auto.*

Acest compartiment a asigurat rezolvarea în totalitate a lucrărilor specifice secției, lucrări din care amintim:

— întocmirea de contracte pentru spațiile cu destinație de locuință și comerciale;

— evidențierea, comunicarea și urmărirea justificării ajutoarelor primite de parohii și mănăstiri de la bugetul statului;

— întocmirea de tabele statistice privind averile, construcțiile și activitățile administrative ale Arhiepiscopiei Sibiului;

— recepția lucrărilor de picturi și reparații executate la bisericile parohiale și clădirile Centrului eparhial.

2. *Compartimentul tehnic.*

În anul 2005 au fost primite, analizate, completate și înaintate, spre aprobare, următoarele devize:

Construcții de biserici noi — Sibiu Inferior II, Buna Vestire II Brașov, Rupea I Capelă spital, Măgura Jina — paraclis.

Lucrări pictură din nou — Blumăna V Brașov, Mănăstirea Cârțișoara, Rupea II, Sohodol Biserica Nouă, Brădeni, Mercheașa și Veștem.

Lucrări de reparații la biserici, case parohiale și alte lucrări: Jimbor, Beia, Ludișor, Grânari, Bran-Poarta, Iacobeni, Tărlungeni, Moșna, Homorod — Centru pentru copii, Victoria II, Tohanul Nou, Protopopiatul Sălișteș, Șura Mare și Poiana Sibiului I—III.

S-au efectuat recepții la lucrările de reparații și pictură la următoarele parohii:

Pictură — Mănăstirea Berivoii Mari, Blumăna II Brașov, Ighișul Vechi și Broșteni.

3. *Serviciul contabilității*

Și în anul 2005 serviciul contabilității a funcționat cu trei angajați, un contabil șef, un contabil și un casier, asigurând gestionarea resurselor financiare ale Centrului eparhial.

4. *Controlul financiar de fond.*

În anul 2005, controlul financiar și gestionar al parohiilor Arhiepiscopiei Sibiului a fost asigurat de revizorul contabil, care în această perioadă a verificat gestiunile:

— 22 parohii, 6 gestiuni ale Centrului eparhial, predarea gestiunii căminului preoțesc Bazna, predarea gestiunii Schitului Păltiniș;

— participarea la acțiunea de evacuare a S.C. CIBINUL S.A. din incinta hotelului Bulevard, activitate la via Sărăcsău și la birou.

În timpul și ca urmare a controlului au fost recuperate și achitate datorii ale parohiilor către bugetul statului și bugetul asigurărilor sociale de stat.

III. FONDURILE CENTRULUI EPARHIAL

1. *Fondul Filantropic Eparhial.*

Urmare pastoralei Î.P.S. Dr. Laurențiu, adresată preoților și credincioșilor eparhiei noastre, cu ocazia prăznuirii Sfântului Ierarh Nicolae, Fondul Filantropic Eparhial a acumulat în anul 2005 noi sume.

Din acest fond au fost ajutate financiar persoanele nevoiașe, bolnavi și organizații cu caracter caritabil; astfel: suma de 13.455 lei a fost acordată persoanelor fizice, iar asociațiilor cu scop caritabil, le-a fost acordată suma de 2.100 lei, astfel că ajutoarele acordate în 2005 din Fondul Filantropic Eparhial s-au ridicat la suma totală de 15.555 lei.

2. *Fondul Basarabia* în anul 2005 a dispus de suma de 32,43 lei.

3. *Fondul Misionar Eparhial.*

Instituit pentru ajutorarea parohiilor cu putere financiară scăzută, a asigurat acordarea în acest an de referință a unor ajutoare financiare în sumă totală de 1.000 lei.

4. *Fondul Tordășanu.*

Constituit pe baza testamentului avocatului Iliescu în favoarea Arhiepiscopiei Sibiului, pentru scopuri caritabile, se cifra în anul 2005 la suma de 38.208,60 lei.

5. *Fondul Filantropia* se ridică la suma de 35.983,90 lei.

Consilier economic,
Pr. EZECHIL OANCEA

RAPORTUL GENERAL cuprinzând activitatea Secției canonico-juridice și de disciplină a clerului

În cadrul secției, activitatea s-a desfășurat pe următoarele planuri:

I. PROBLEME CURENTE:

a) S-a urmărit, potrivit prevederilor legilor statului, dobândirea dreptului de proprietate asupra imobilelor — terenuri, atribuite spre folosință unităților bisericești de către primăriile comunale și orășenești sau alte persoane juridice, prin Comisia Specială de Retrocedări și de stabilire a dreptului de proprietate.

b) S-a urmărit evidența legală a patrimoniului bisericesc în legătură cu retrocedarea bunurilor confiscate și naționalizate de către stat de la unitățile bisericești, prin Comisia Centrală de Retrocedări, pe baza actelor de proprietate.

Astfel au fost trimise la Comisia Specială de Retrocedări de la București, toate cererile cu actele aferente de la Centrul Eparhial și de la unitățile parohiale.

c) S-au cercetat și soluționat la timp și în mod legal sesizările, reclamațiile și propunerile venite din teritoriu la Centrul Eparhial, în mod direct sau prin protopopiate și deplasarea la fața locului a inspectoratului eparhial bisericesc.

II. PROCESE LA INSTANȚELE CIVILE DE STAT:

În anul 2005 a fost dată hotărârea definitivă și irevocabilă de către Curtea Supremă de Justiție privind evacuarea S.C. „CIBINUL" SA din incinta Hotelului Bulevard, proprietatea Arhiepiscopiei, hotărâre care a și fost pusă în aplicare.

III. ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL COMISIEI SINODALE DE REVIZUIRE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIRE A LEGIUIRILOR BISERICEȘTI

Am întocmit și trimis la Comisie o serie de amendamente la Statutul de Funcționare și Organizare a Bisericii Ortodoxe Române, cu binecuvântarea regretatului Mitropolit Antonie Plămădeală, care le-a studiat și aprobat.

IV. RELAȚII CU BISERICA CATOLICĂ DE RIT BIZANTIN UNITĂ CU ROMA (GRECO-CATOLICĂ)

Am urmărit desfășurarea activității comisiei de dialog cu această Biserică în scopul soluționării problemelor existente.

În întreaga activitate am colaborat cu P.C. Părinți Protopopi, consilierii eparhiali, cu exarhul mănăstirilor, cu inspectorii: economic, bisericesc și școlar ai Eparhiei în interesul superior al Bisericii noastre, sub îndrumarea întâistătătorilor Eparhiei.

Consilier canonic-juridic și pentru disciplină,
Arhid. prof. dr. IOAN FLOCA

RAPORTUL GENERAL cuprinzând activitatea Sectorului social-misionar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Sibiu în anul 2005.

I. ASOCIAȚII ȘI FUNDAȚII CU CARACTER SOCIAL, ÎN ARHIEPISCOPIA SIBIULUI.

1. Asociația „Sf. Nicolae" — Parohia *Valea Aurie* — Sibiu.
2. Asociația „Sf. Împărați Constantin și Elena" — Parohia *Iosefin II* — Sibiu.
3. Asociația „Sf. Ioachim și Ana" — Parohia *Inferior III* — Sibiu.
4. Asociația „Vasiliada" — Parohia *Turnișor II* — Sibiu.
5. Asociația „Sf. Gheorghe" — Brașov.
6. Asociația „Pro-Vita" — Sibiu.
7. ASCOR — Sibiu.
8. ASCOR — Brașov.
9. Asociația Medical-Creștină „Cristiana" — Sibiu.
10. Asociația „Andrei Șaguna" — Sibiu.
11. Asociația Ortodoxă „Pentru o lume nouă" — Sibiu.
12. Asociația „Scriptus" — Sibiu.
13. Fundația „Emanuil Gojdu" — Sibiu.
14. Fundația filantropică „Sf. Nicolae" — *Parohia Halchiu* — Brașov.
15. Centrul de îngrijiri medicale la domiciliul pacienților cu cancer în stadiu avansat din cadrul *Protopopiatului Ortodox — Brașov.*

Dintre acestea s-au evidențiat în mod deosebit:

a) *Centrul de îngrijiri medicale la domiciliul pacienților cu cancer în stadiu avansat din cadrul Protopopiatului Ortodox — Brașov.* A fost înființat la 1 februarie 2003 din inițiativa Doamnei Doctor Daniela Moșoiu și a Pr. Lector Dr. Nicolae Moșoiu, când a fost inițiat proiectul *„Servicii sociomedicale la domiciliul pacienților cu cancer în stadiu avansat"*, cu finanțare de la U.E. prin Programul PHARE-RICOP. Acest serviciu este primul de acest gen din cadrul Patriarhiei Ortodoxe Române, un proiect conceput ca un parteneriat între Biserică și Organizația Nonguvernamentală Hospice Casa Speranței.

Echipa interdisciplinară care se ocupă de această categorie de bolnavi este alcătuită din: 1 medic, 1 asistent social, 2 asistente medicale, 3 infirmiere, 1 psiholog voluntar, un administrator voluntar, precum și din preoții parohi din parohiile municipiului Brașov.

Pe parcursul celor 3 ani de activitate de la înființare, au fost luați în evidență 280 de pacienți adulți și 28 copii, echipa interdisciplinară oferind gratuit medicamente, pachete cu produse alimentare și nealimentare sau asigurând diverse servicii gratuite în cadrul a:

— 3.520 — vizite efectuate de medic,
— 4.941 — vizite efectuate de cele 2 asistente medicale,
— 7.411 — vizite efectuate de cele 3 infirmiere, ș.a.

b) *Asociația filantropică „Sfântul Nicolae" din parohia Valea Aurie Sibiu* — înființată în anul 1997, având ca președinte pe părintele Simion Săsăujan, este deservită de 1 consilier spiritual, 1 asistent social, 1 psiholog, 1 administrator, 1 bucătar, 1 contabil, 1 secretar, 1 îngrijitor, 1 șofer, 3 cadre didactice și 22 voluntari, dintre care 2 voluntari sunt din Germania.

Prin această asociație s-au derulat și în anul 2005 trei proiecte sociale:

1. *„Centrul de sprijin și asistență pentru copil și familie".*

— De acesta beneficiază 35 de copii monoparentali aflați în dificultate, din Cartierul „Valea Aurie" precum și din alte zone ale municipiului prin:

— oferirea zilnică a unei mese de prânz,
— sprijin educațional,
— ajutor în pregătirea lecțiilor pentru ziua următoare.

2. *„Îngrijirea vârstnicilor la domiciliu".* — Se derulează din anul 2003, în urma încheierii unui parteneriat între Asociația *„Sf. Nicolae"* — Valea Aurie și *ONG*-ul *german „EIRENE"*. Acesta prevede ca pentru perioade de câte 18 luni, doi voluntari din Germania să îngrijească la domiciliu, între 10 și 25 vârstnici aflați în dificultate.

3. *„Servicii sociale cu caracter primar și de suport pentru persoanele vârstnice".* — Urmărește asigurarea prevenirii marginalizării sociale și îmbunătățirea condițiilor de trai pentru un număr de 40 persoane vârstnice domiciliate în municipiul Sibiu. Acest scop este realizat prin intermediul furnizării de servicii sociale cu caracter primar (informare și consiliere), asistență și suport (livrarea unei mese calde la domiciliu și activități de petrecere a timpului liber) în funcție de nevoile identificate sau exprimate, precum și prin întâlniri trimestriale cu reprezentanții societății civile.

— În cursul anului 2005 a fost furnizată de la cantina asociației, masă caldă la domiciliu, pentru un număr de 40 persoane.

— La sfârșitul fiecărei luni, persoanele vârstnice asistate la domiciliu, sunt invitate la sediul asociației într-un spațiu plăcut, pentru discuții și lectură, unde se organizează în același timp sărbătorirea zilelor onomastice ale asistaților, precum și a altor evenimente din viețile lor.

c) *Fundația Filantropică „Sf. Nicolae" — Parohia Halchiu jud. Brașov* — al cărei președinte este părintele Nicolae Goja, a fost înființată în anul 2005. Este deservită de următorul personal:

— 1 psiholog, 2 lucrători sociali, 1 asistent medical, 1 muncitor, 2 infirmiere și 1 paznic.

De serviciile acestei Fundații beneficiază familii dezorganizate, vârstnici și copii aflați în stare de dificultate. Serviciile sociale oferite sunt:

— Asistență medicală.
— Îngrijire temporară și de lungă durată.
— Cazare, masă, consiliere psihoemoțională și religioasă.

II. PREOȚI SLUJITORI ÎN UNITĂȚILE MILITARE

— 1 pr. — Garnizoana Sibiu.
— 1 pr. — Academia militară Brașov.
— 1 pr. — Garnizoana Brașov.

III. PREOȚI SLUJITORI ÎN PENITENCIARE ȘI UNITĂȚI ALE M.J.

— 1 pr. — penitenciarul Codlea.
— 1 pr. — arestul poliției Sibiu.

IV. PREOȚI SLUJITORI ÎN SPITALE

— 4 pr. — în spitalele din Sibiu.
— 9 pr. — în spitalele din Brașov.
— 1 pr. — în spitalul din Mediaș.
— 1 pr. — în spitalul din Avrig.
— 1 pr. — în spitalul din Codlea.

V. PREOȚI SLUJITORI ÎN AȘEZĂMINTE DE OCROTIRE SOCIALĂ, DESTINATE COPIILOR, PERSOANELOR VÂRSTNICE, PERSOANELOR CU HANDICAP

— 3 pr. — azile de bătrâni — Sibiu.
— 1 pr. — azil de bătrâni — Brașov.
— 1 pr. — comunitatea surzilor — Sibiu.
— 2 pr. — Centre de plasament — Sibiu.
— 1 pr. — Cămin Spital Râul Vadului.
— 1 pr. — Parohia Lazaret II Sibiu pentru credincioșii hipoacuzi (Proiectul „Tabor").

Implicații și aplicații demne de remarcat în cadrul Sectorului Social -Misionar al Eparhiei.

a) Cu aprobarea mitropolitului Antonie, Arhiepiscopia Sibiului a plătit masa, și în anul 2005, la 7 copii cu risc social, care frecventează Creșa nr. 1 de pe str. Dealului din Sibiu.

b) P.S. Sa Visarion Rășinăreanu, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Sibiului în repetate rânduri a vizitat și a oficiat servicii religioase în instituții cu profil social. Amintim:

— 30.01.2005 — asistat de un sobor de preoți a oficiat Taina Sf. Botez pentru 26 de copii instituționalizați în *Complexul de servicii comunitare „Prichindelul"* — Sibiu.

— 5.01.2005 — a săvârșit Sf. Liturghie arhierească în biserica „Sf. Ioan Iacob" — de la căminul de bătrâni „George Coșbuc".

— 30 aug. 2005 — a sprijinit împreună cu secția culturală a Arhiepiscopiei, organizarea Expoziției „Icoana din sufletul copilului", care are loc anual cu binecuvântarea Patriarhiei Române, la Sibiu.

(Continuare în pag. a IV-)

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Sibiului

(Urmare din pag. a III-a)

— 24 sept. 2005 — a săvârşit o slujbă de binecuvântare la *Centrul Social* din Halchiu, prot. Braşov, cu prilejul inaugurării acestuia.

— 11 dec. 2005 — a săvârşit Sf. Liturghie Arhierească la capela „Sf. Treime" a Penitenciarului din Codlea.

c) Părintele Consilier Gheorghe Streza, în calitate de locţiitor de consilier social (1 mart. 2004 — 1 dec. 2005) împreună cu P.C. Părinţi Protopopi au coordonat şi s-au implicat în problematica socială la nivel de eparhie, respectiv de protopopiate.

d) Părintele Nicolae Laţchescu, pr. asistent social în cadrul Biroului de Asistenţă Socială al Arhiepiscopiei, în anul 2005 a făcut 258 de vizite la cele 6 Centre de Plasament din Sibiu şi din judeţ, acordând copiilor aflaţi aici ore de religie, consiliere psiho-emoţională şi spirituală, servicii religioase. Pentru *comunitatea credincioşilor cu deficienţă de auz*, pentru *persoanele dependente de alcool şi droguri* din *Aşezământul „Nazaret"* — Şura Mică şi pentru *persoanele aflate în Arestul Poliţiei — Sibiu*, a făcut de 208 ori diverse slujbe religioase (Sf. Liturghie, Sf. Taine, Ierurgii) şi consiliere duhovnicească. A participat la 7 întruniri (seminarii, conferinţe, sesiuni de informare) ca delegat al Centrului Eparhial.

e) P.C. Părinte Cătălin Dumitrean paroh la Parohia Spitale I Sibiu, prin contribuţia credincioşilor a oferit în fiecare zi de joi o masă caldă la peste 20 de persoane cu risc social, la demisolul bisericii cu hramul „Sf. Nectarie" de pe strada Dealului.

f) De-a lungul anului 2005 şi în mod deosebit în preajma Sfintelor Sărbători închinate Naşterii şi Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, au fost dăruite ajutoare băneşti din partea Arhiepiscopiei prin Sectorul de Asistenţă Socială, la peste 450 de persoane şi familii sărace în valoare de 20.655,00 RON din Fondurile „Filantropic" şi „Filantropia", iar suma de 2.100,00 RON din aceleaşi fonduri a fost oferită la diverse fundaţii, asociaţii şi ONG-uri cu activităţi sociale.

g) Pentru ajutorarea sinistraţilor din Indonezia şi coasta sudică a Asiei, ca urmare a cataclismului produs în decembrie 2004, Arhiepiscopia Sibiului a virat în contul Crucii Roşii suma de 85.092,8 RON.

h) În urma calamităţilor generate de inundaţiile ce au început în primăvara anului 2005, au fost trimise Eparhiilor Timişoarei, Dunării de Jos şi Buzăului, pentru familiile sinistrate, suma de 359.996,00 RON.

În luna decembrie 2005, pe postul de Consilier social al Arhiepiscopiei Sibiului a fost numită D-na Gerlinde Gabler-Braun, „ctitora" renumitului cămin de bătrâni *Karl Wolf* din Sibiu. În timpul cât a condus această instituţie de binefacere (1993—1998) s-a construit *edificiul acelui centru social sibian*. Doamna consilier Gerlinde, începând cu anul 1990 — când a venit pentru prima dată în România, cu ajutoare din Germania, unde a şi rămas şi mai apoi din anul 1993 de când a devenit fiică a Bisericii ortodoxe — şi până în prezent, a desfăşurat o meritorie activitate socială, atât în Arhiepiscopia Sibiului, cât şi anterior în Episcopiile Aradului şi Caransebeşului.

Din momentul numirii sale în structura de conducere a Sectorului Social al Arhiepiscopiei, s-a implicat în problematica socială a eparhiei prin:

— Contactarea mai multor ONG-uri cu profil social, în vederea unei colaborări în viitor — (ARAPAMESU, PAPAGENO, O LUME NOUĂ, AWO ş.a.) — pentru elaborarea de Proiecte.

Proiecte sociale prevăzute a se derula în anul 2006

1. „Tabor" — Comunitatea credincioşilor cu deficienţă de auz din Arhiepiscopia Sibiului — SB.
2. Omul fără locuinţă — aproapele nostru — SB.
3. „Şansa ta" — Copiii super-dotaţi din satele Jud. Sibiu — SB.
4. Prevenţia delincvenţei juvenile — SB.
5. Serbare pentru vârstnicii peste 80 de ani:
a) „Serbarea primăverii",
b) „Serbarea — Vine Moş Crăciun" — SB.
6. „Centrul de asistenţă pentru vârstnici şi copii" — BV.
7. „Centrul maternal" — BV.
8. „Ocrotirea sănătăţii şi întreţinerea pe timp nelimitat a vârstnicilor" — BV.

Inspector Asistenţă socială
Pr. NICOLAE LAŢCHESCU

„Servicii sociale cu caracter primar şi de suport pentru persoanele vârstnice"

Asociaţia cu caracter diaconal „Sfântul Nicolae", care funcţionează pe lângă Parohia Sibiu — Valea Aurie, are în derulare, începând cu 1 martie 2005, proiectul *„Servicii sociale cu caracter primar şi de suport pentru persoanele vârstnice"*.

Şi-au acordat sprijinul diverse personalităţi marcante ale instituţiilor cu profil social ale Municipiului Sibiu. Aş aminti pe d-nul Andrei Polefca — Secretarul General al Consiliului Judeţean Sibiu, d-na Anca Drăgan — Director General al Direcţiei Generale de Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului Sibiu, d-na Monica Tacoi — Consilier al Prefecturii Sibiu, d-na Deleanu Mariana — Consilier al Serviciului Public de Asistenţă Socială al Municipiului Sibiu, d-na Cornelia Rotaru — Director al Căminului pentru persoane vârstnice Sibiu str. George Coşbuc, d-nul Daniel Ciocănea — D.G.A.P.C., coordonator de proiect, P.C. Părinte Ioan Miu — Directorul Adăpostului de noapte, precum şi asistenţi sociali ai S.P.A.S. — D.G.A.P.C. şi ai altor instituţii, asociaţii şi fundaţii din Sibiu şi din judeţul Sibiu.

P.C. Părinte Simion Săsăujan, paroh al Parohiei Sibiu — Valea Aurie I şi preşedinte al Asociaţiei „Sfântul Nicolae", a relevat faptul că „programul are drept scop prevenirea marginalizării sociale şi îmbunătăţirea condiţiilor de trai pentru un număr de 40 persoane vârstnice domiciliate în municipiul Sibiu, acesta putând fi realizat prin intermediul furnizării de servicii sociale cu caracter primar (informare şi consiliere), asistenţă şi suport (livrarea unei mese calde la domiciliu şi activităţi de petrecere a timpului liber) în funcţie de nevoile identificate sau exprimate.

Obiectivele proiectului

Obiective generale şi operaţionale

1. Dezvoltarea de servicii sociale cu caracter primar pentru persoanele vârstnice din municipiul Sibiu aflate în situaţii de risc social.

- Implementarea managementului de caz pentru persoanele vârstnice incluse în proiect;
- Asigurarea de servicii de informare şi consiliere pentru beneficiari;

2. Creşterea numărului de persoane vârstnice care beneficiază de servicii de asistenţă şi suport la nivelul municipiului Sibiu;

- Asigurarea unei mese calde complete şi echilibrate la domiciliu pentru un număr de 40 persoane vârstnice;
- Dezvoltarea unor activităţi de petrecere a timpului liber pentru persoanele vârstnice.

3. Conştientizarea de către societatea civilă a problematicii cu care se confruntă persoanele vârstei a treia.

- Implicarea actorilor din domeniul asistenţei sociale în problematica persoanelor vârstnice prin organizarea de întâlniri trimestriale;
- Facilitarea dialogului între persoanele vârstnice şi comunitate prin întâlniri săptămânale.

Cum se justifică acest proiect?

Conform *Strategiei de Asistenţă Socială a Judeţului Sibiu 2004—2007*, aprobată de către *Comisia Consultativă a judeţului*, asigurarea de servicii sociale la domiciliul persoanelor vârstnice reprezintă o prioritate pentru judeţul Sibiu. Datele statistice cuprinse în această strategie arată că în municipiul Sibiu au domiciliul stabil un număr de 25 838 persoane vârstnice, ceea ce reprezintă un procent de 16,68% din totalul populaţiei stabilită în municipiu şi un procent de 35,32% din totalul persoanelor vârstnice din judeţ. Din numărul total de persoane vârstnice domiciliate în Sibiu, persoanele cu vârsta peste 70 de ani reprezintă un procent de 44,42%.

Analizele cuprinse în *Strategia Judeţeană de Asistenţă Socială cu privire la oferta de servicii sociale alternative destinate persoanelor vârstnice din municipiul Sibiu*, scot în evidenţă faptul că aceste servicii nu răspund în totalitate nevoilor individuale şi globale ale vârstnicilor, fiind extrem de reduse (0,6 persoane vârstnice beneficiază în prezent de aceste servicii la nivelul municipiului Sibiu) în timp ce nevoia de astfel de servicii cunoaşte un trend ascendent datorită creşterii speranţei de viaţă, situaţiei economice precare şi a polipatologiei specifice vârstei a treia.

Problematica persoanelor vârstnice la nivelul municipiului Sibiu a fost subiect de dezbatere între reprezentanţii instituţiilor publice şi membrii comunităţii sibiene la întâlnirea organizată în data de 14.05.2005 de *Serviciul Public de Asistenţă Socială a Judeţului Sibiu*. Analizele realizate cu ocazia acestui eveniment au reliefat faptul că problemele socio-economice cu care se confruntă vârsta a treia, accentuate şi de starea de sănătate precară a persoanelor vârstnice, au condus la situaţia în care unui mare număr de persoane din această categorie îi este extrem de dificil să-şi asigure un nivel de trai decent. Dificultăţile de deplasare create atât de problemele specifice acestei categorii a populaţiei, cât şi de alţi factori direcţi sau indirecţi, conduc la imposibilitatea anumitor persoane vârstnice de a se aproviziona sau de a-şi asigura masa zilnică. În acelaşi timp s-a semnalat o accentuare a lipsei de angajare a familiei privind susţinerea membrilor săi vârstnici, inclusiv în plan material, afectiv, moral, în planul respectului şi al recunoştinţei, dar şi o desocializare în acelaşi timp la un proces de decoabitare în general din momentul constituirii familiei copiilor, ceea ce îi face pe vârstnici mai vulnerabili, mai ales când singurătatea acestora se asociază cu lipsa mijloacelor materiale şi dependenţa de servicii sociale. În concluzie, s-a semnalat necesitatea implementării unor servicii sociale de îngrijire cu caracter primar şi de suport pentru persoanele vârstnice ca variantă viabilă atât din punct de vedere financiar, cât şi din punct de vedere al impactului pe care furnizarea acestor servicii îl va avea asupra potenţialilor beneficiari direcţi şi indirecţi.

În acest sens Serviciul Public Judeţean de Asistenţă Socială, în parteneriat cu Asociaţia de Binefacere „Sfântul Nicolae" Sibiu, şi-a propus ca prin implementarea proiectului *Servicii sociale cu caracter primar şi de suport pentru persoanele vârstnice*, să reducă şi să evite marginalizarea socială a persoanelor vârstnice, să ofere soluţii viabile în vederea creşterii capacităţilor de raportare la mediul social a acestui grup de persoane, să poată susţine interesele acestora, să prevină şi să soluţioneze problemele semnalate prin intermediul *Strategiei de Asistenţă Socială a Judeţului Sibiu 2004—2007—2010*.

Pr. NICOLAE LAŢCHESCU,
Asistent social

Pregătirea celei de-a patra întâlniri a Comitetului de planificare, Sibiu (30 martie — 2 aprilie 2006), pentru organizarea celei de-a Treia Adunări Ecumenice Europene (AEE3), Sibiu, 4—9 septembrie 2007

În perioada 6—10 martie anul curent s-a aflat la Sibiu doamna Beate Fagerli, secretară a Consiliului Ecumenic al Bisericii (CEB), responsabilă din partea acestei Instituţii cu organizarea AEE3. Scopul vizitei Doamnei Fagerli a fost de a lua un prim contact cu realităţile oraşului, de a se informa despre stadiul pregătirilor locale în vederea organizării AEE3 şi mai ales de a pregăti, împreună cu Secretariatul Comitetului local, detalii organizatorice legate de întrunirea Comitetului de planificare a AEE3.

Doamna Fagerli a sosit la Sibiu în seara zilei de 6 martie, când a vizitat centrul istoric al oraşului Sibiu. În dimineaţa zilei de 7 martie a avut loc o primă şedinţă informativă cu secretarii Comitetului local. Apoi a fost primită în audienţă oficială de către Înalt Prea Sfinţia Sa Dr. Laurenţiu Streza, Arhiepiscop al Sibiului şi Mitropolit al Ardealului. Doamna Fagerli a transmis Înalt Prea Sfinţiei Sale salutări cordiale din partea Excelenţei Sale, Domnul Colin Williams, Secretar general al CEB, după care au purtat o discuţie legată de sosirea la Sibiu la sfârşitul lunii, a membrilor Comitetului de planificare, precum şi despre stadiul pregătirilor AEE3. Înalt Prea Sfinţia Sa a asigurat-o pe doamna Fagerli de tot sprijinul Bisericii Ortodoxe Române, prezentându-i totodată reşedinţa mitropolitană, în special spaţiile care ar putea fi folosite în timpul desfăşurării marelui eveniment ecumenic. Înalt Prea Sfinţia Sa a transmis de asemenea frăţeşti salutări Excelenţei Sale, Domnul Colin Williams.

În jurul amiezii Doamna Fagerli a fost primită în audienţă oficială de Excelenţa Sa Dr. Christoph Klein, Episcopul Bisericii Evanghelice Germane C.A. După prezentarea cordialelor salutări din partea Excelenţei Sale Colin Williams, Domnul Episcop a fost informat despre stadiul pregătirilor AEE3 şi programul celei de-a patra întruniri a Comitetului de planificare de la Sibiu. Excelenţa Sa a făcut o serie de propuneri interesante legate de modul organizării AEE3 şi de programul cultural din cadrul acesteia.

După-amiază, Doamna Fagerli a participat la o şedinţă a Comitetului local pentru organizarea AEE3. După salutul cordial din partea conducerii CEB şi împărtăşirea primelor impresii (pozitive) legate de oraşul Sibiu şi stadiul pregătirilor AEE3, Doamnei Fagerli i s-a prezentat activitatea Comitetului local, după care ea însăşi a prezentat Comitetului local proiectul organizării forumurilor de discuţii din cadrul AEE3, proiect ce urmează a fi înaintat spre dezbatere Comitetului de planificare.

Seara, a vizitat două familii ortodoxe din parohia „Sfinţii Arhangheli" din Sibiu, care s-au angajat să ofere găzduire unor participanţi la AEE3. Acest lucru a fost posibil prin amabilitatea Prea Cucerniciei Sale Preot Dr. Ioan Mircea Ielciu.

Ziua de 8 martie a fost rezervată unor ample discuţii cu secretarii Comitetului local, punându-se la punct detaliile legate de sosirea membrilor Comitetului de planificare precum şi de desfăşurarea întrunirii acestuia. Apoi a fost vizitat locul unde va fi amplasat cortul în care se vor ţine adunările plenare ale AEE3 precum şi principalele hoteluri unde vor fi cazaţi participanţii.

În 9 martie Doamna Fagerli a vizitat Academia Evanghelică, locul unde se vor ţine şedinţele Comitetului de planificare. Împreună cu domnul Raimer Wagner, director executiv al Academiei, au fost clarificate o serie de detalii organizatorice. Apoi s-a continuat vizitarea hotelurilor din împrejurimile Sibiului, după care în jurul amiezii Doamna Fagerli a fost primită în audienţă de Prea Sfinţia Sa Dr. Visarion Răşinăreanu. În prezenţa Prea Cucerniciei Sale Prof. Dr. Dumitru Abrudan, Consilier cultural al Arhiepiscopiei Sibiului, Prea Sfinţia Sa a prezentat Doamnei Fagerli activităţile ecumenice locale în care sunt angajate toate Bisericile istorice din Sibiu. În după-amiaza zilei de 9 martie a avut loc o ultimă şedinţă cu secretarii Comitetului local, clarificându-se o serie de detalii legate de organizarea AEE3. În dimineaţa zilei de 10 martie Doamna Fagerli a părăsit Sibiul, cu destinaţia Geneva.

A consemnat Prep. Dr. DANIEL BUDA